

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 26.—
za pol leta . . . . . 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:
za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettirista (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Grobokopi edinosti.

Ne marajo edinosti v narodnem boju — naši liberalci. — To odmeva iz vsega njihovega časopisja. — To potrjuje, kar smo vedno trdili, da naša liberalna stranka, kranjska in štajerska ni narodna.

V tako usodnem trenutku, ko se gre za zgodovinske odločitve v narodnem oziru — nočeta edinosti ne Hribar in ne »Slogaš« Ploj, ki rajši baranta z narodnimi sovražniki za male osebne dobičke, kakor n. pr. za kak delegacijski mandat za svojo lastno osebo. — Kranjski liberalci se pa v svojem glasilu še celo pritožujejo, da S. L. S. nič več ne povdarja vere, marveč samo narodnost. Čuden pojav! Pa ne, da bi se hoteli zdaj pričkati liberalci za vero! S. L. S. v verskem vprašanju, ki deli vse moderne narode v dva tabora, ne potrebuje nobene edinosti z liberalno stranko. To stvar bomo sami opravili. Pač pa kliče S. L. S., kot zastopnica ogromne večine slovenskega naroda, na skupnost za narodni odpor zoper sovražnike slovenstva. S. L. S. je pač v vseh okoliščinah odločno narodna stranka in ne pozna nobenih malenkostnih pomislekov, kadar se gre za veliko stvar vesoljnega naroda. Gotovo, poslanec S. L. S. je v današnjih razmerah, no tem, kar je bilo, težavno in naravnost zoperno, sesti k skupni mizi s Hribarjem in Plojem. — A kljub temu store tudi to, ker se gre po njihovem mnenju — in to je tudi mnenje ogromne večine slovenskega in hrvaškega naroda — za zgodovinski trenutek za vse jugoslovanske narode našega cesarstva. — V tem trenutku treba pokazati edinstvo napram sovražnikom naše narodnosti in zato treba premagati vsako osebno mržnjo, najsi bo še tako opravljena. To je stališče naše stranke, ki dobro umeva svoje dolžnosti kot slovenska stranka, ker je v njenem taboru ljudstvo.

Ako to stališče naše stranke ne najde zadosti razumevanja v liberalnem taboru, ne moremo zato. Siliti liberalne stranke v narodno edinstvo ne more. Če noče — pa noče. Liberalna stranka bo nosila sama odgovornost za svoje protinardno početje.

Vsekakor je pa dobro znamenje, da se Ploju in Hribarju doslej le še ni posrečilo doseči, da bi bila »Zveza južnih Slavena« razbila »Narodno Zvezo«. Dr. Šusteršič še vedno ni sprejel uradne izjave,

o kateri trdi »Slovenski Narod«, da je bila v »Zvezi južnih Slavena« soglasno sklenjena. Vidi se, da so na delu v okviru »Zveze južnih Slavena« resni, rodoljubni vplivi, ki hočejo za vsako ceno zaprečiti razdor med jugoslovansko parlamentarno delegacijo.

Ako se pa herostratska nakana razdirajočih elementov vseeno posreči, bo pokazal Slovenski klub, da je sam v stanu izpolnjevati svojo narodno dolžnost. Uverjeni smo, da bo mogoče v tem slučaju najti obliko, v kateri se združijo vsi res rodoljubni narodni jugoslovanski poslanci, ki se jim gre le za stvar in za nič drugega v skupno bojno falango.

O politični lojalnosti.

Naravno je, da je zašla liberalna stranka v nemalo zadrego vsled obnašanja svojih korifej v drž. zboru. Strankino glavno glasilu je napelo vse mogoče strune, da bi pomagalo stranki iz zagate. A vse nič ne pomaga. Poizkusi se seveda nadaljujejo, a postajajo tudi čimdalje bolj smešni. Vrhunec smešnosti je pa dosegel poslanec Hribar, ko je pred nekaj dnevi resno v »Slovenskem Narodu« jel učiti politično lojalnost, pa ne sebe in svoje ožje somišljenike, marveč poslance S. L. S.! Upravičeno se je morala smejati cela Slovenija.

Lojalnost hoče učiti Hribar in poleg njega seveda tudi hofrat Ploj! Krasno! Podajmo nekoliko komentarja.

Pričnimo z zgodovinsko reminiscenco iz l. 1898. Takrat je započel načelnik S. L. S. dr. Šusteršič spravo z liberalno stranko. Spravo je liberalna stranka sicer izprva res sklenila — ob enem je pa imela tej spravi nasprotujočo pismo pogodbo z Nemci, o kateri je seveda previdno molčala. — Vezala se je na dve strani, z Nemci zoper S. L. S., s S. L. S. pa zoper Nemce . . .

Držala pa je takrat liberalna stranka samo pogodbo z Nemci, spravo s S. L. S. je sklenila le v svrhu prevare slovenske javnosti, za to je pa ta sprava po krivdi liberalcev tudi hitro šla v »franže«, še tisto leto, ko je bila sklenjena.

Glavni činitelj za to »spravo« je bil pa že takrat Hribar. Prodril je v liberalnem klubu proti dr. Tavčarju z enim glasom večine. Dr. Tavčar je namreč zastopal mnenje, da ta »sprava« nasprotuje obstoječi zvezi z Nemci in da se morajo pogodbe držati, ako jo sklenejo. Toda bil je preglasovan . . .

Preidimo k novejšim dogodkom.

Leta 1901 je bila sklenjena nova pogodba liberalne stranke z Nemci zoper S. L. S. Hribar je povdarjal v javnosti, da ni nikdar podpisal te pogodbe — dal je tudi razumeti, da je ta lepi dokument le bolj dr. Tavčarjevo maslo. On, Hribar, veliki Slovan, je seveda nesposoben, da kaj takega podpiše. Da, obljubil je celo veliko nagrado tistemu, ki mu dokaže podpis na zloglasni pogodbi. — A glejte — dokaz se je dognal, Hribarjev podpis se je pokazal v izvirniku, Hribar sam ga je moral priznati, toda obljubljene nagrade ne plača, pač pa uči politično lojalnost poslance S. L. S. . . .

Da je razvijal poslanec Hribar v državnem zboru vse krasote svoje »lojalnosti«, je samoobsebi umevno, tembolj, ko je našel vrednega prijatelja in pobratima v hofratu Ploju, ki je bil že sosedobno, za časa volivne preosnove zastopal koroške Slovence in si tako pridobil pravico do spoštovanja in pobratimstva Ivana Hribarja . . .

Ko je bilo spomladi na dnevnem redu vprašanje rekrutov, je predlagal Hribar v »Narodni zvezi«, naj se glasuje za rekrute. Njegov predlog je bil res sprejet z veliko večino glasov. Ko je pa bilo treba v zbornici glasovati v smislu tega sklepa — se je Hribar umaknil glasovanju pod pretvezo, da mu je Georgi v zadevi 20. septembra nepovoljno odgovoril. In potem je mirno gledal in se menda še radoval, kako je psovalo z »lakajji« glasilu njegove stranke poslance S. L. S., ki so se moško držali storjenega sklepa »Narodne zveze« . . . Vzor politične lojalnosti!

Idimo dalje. »Narodna zveza« sklene z vsemi glasovi zoper tri, da mora vsak njen član glasovati zoper proračun finančnega ministra Bilinskega, glavnega krivca oderuške bosansko-hercegovske banke in glavni steber protislovanske politike poljskega kluba. V zbornici se je glasovalo dvakrat o proračunu Bilinskega: enkrat navadno, z vstajanjem in obsedenjem, drugič, ko se je šlo za posamezno postavko, po predlogu dr. Kreka po imenih. Prvič sta Hribar in Ploj glasovala po sklepu »Narodne zveze«, takoj potem pa, ko se je glasovalo po imenih, sta jo pa junaško odkurila iz zbornice in nista hotela oddati svojega glasu tako, kakor je bilo sklenjeno v »Narodni zvezi« in kakor sta bila pri zaprtih durih v »Narodni zvezi« sama glasovala. In potem je bilo liberalno glasilu še dovolj predrzno, da je psovalo poslance S. L. S., da jih vodi osebna mržnja proti Bilinskemu. — Krasen zgled politične lojalnosti! . . .

Naprej! »Narodna zveza« je postavila

s soglasnim sklepom junktim med laško fakulteto in slovenskim vseučiliščem v Ljubljani. Sklenilo se je, da zapreči laško fakulteto, dokler se ne ugotovi tej zahtevi. Ves ta boj je pa potem moral voditi S. L. S. sama. Ploj se je omejil na mehak, naravnost . . . . . govorček, ki je trajal 10 do 15 minut in je pustil, da je šel tovariš poslanec Gostinčar po kostanj v žrvjavo. Politična lojalnost prve vrste!

Kaj pa je napravil Hribar? To nam pove v »Slovenskem Narodu«. Zoper sklep »Narodne zveze«, ki veli skrajni boj za ljubljansko vseučilišče, je začel zahrbtno pogajanja za slovensko fakulteto — v Pragi. — Saj tako pripoveduje v »Slovenskem Narodu«! Naravnost nečuvno početje, kajti taka pogajanja bi smel pričeti le, ako bi ga bila v to pooblastila »Narodna zveza«, kar se pa seveda ni zgodilo, marveč se je izrekla »Narodna zveza« slovesno za Ljubljano. — Vrhunec politične lojalnosti! . . .

Naprej! Pridejo volitve v delegacijo. Štajerski Slovenci so imeli imenovati le-tos svojega zastopnika. Zbrali so se vsi pod predsedstvom poslanca Roškarija in z večino glasov sklenili, da predlagajo Benkoviča. — Ploj ne zine besede, a poleti k narodnim sovražnikom Nemcem in jih roti, naj ne volijo Benkoviča, temveč njega, Ploja, češ, on, Ploj, ni tako hud nasprotnik Nemcev, je bolj ponižen in mehak kakor Benkovič! Vzor politične lojalnosti in narodnega ponosa! . . .

Ali naj še nadalje opisujemo lojalnost teh liberalcev? Mislimo da je nepotrebnost.

In ti ljudje se drznejo metati kamenje na poslance S. L. S. in jim očitati ne-lojalnost. Ni li to vrhunec predrznosti! Poslanci S. L. S. so se vseskozi odlikovali po svoji moški lojalnosti. — Držali so se natančno pravil »Narodne zveze«! Kar je sklenila »Narodna zveza«, tega so se moško držali, to so zastopali s tisto odločnostjo, ki diči mlado, čilo ljudsko stranko, stranko, ki ima prepričanje ih pogum, da nastopi za to svoje prepričanje z odprtim vizirjem proti vsakomur.

Branimo svoje!

Zdaj ko v celi javnosti ni prav nobenega dvoma več, da parlamentarni obstrukcijski boj proti sedanjí vladi ne pomenja nič menj kakor prvi, v velikih potezah zasnovani in globoko zamišljeni nacionalni odpor združenega Slovanstva v Avstriji proti nemško-madžar-

LISTEK.

Nameravani napad kmetov na Ljubljano.

(Zgodovinska črtica po Vrhovcu.)

Celo velike priprave so delali ljubljanski meščanje, kadar so se bali kakega sovražnega napada. Leta 1635 je šumelo med kmeti po vsi deželi. Upri so se namreč nekateri Uskoki zaradi neplačanega jim službovanja. Obili, skoraj neznojni davki in razsajanje razuzdanega vojaštva, oboje je spravilo tudi kmeta na noge. V Pivki so razdeljali mnogo gradov; okoli Tuhinja, Kamnika in Krašnje so plenili kmetje združeni z nekaterimi štajerskimi uporniki. Na Dolenjskem je popustila gopoda svoje gradove in pobegnila. Upri so se tudi Kočevarji, skratka, bojni šum se je razlegal po vsi deželi. Celo mesta so pritegnila kmetom ter se branila vsprejeti v svoje ozidje imetje, s katerim so pribežali plemiči k njim. Tako so jim vrnili meščanje njihovo prejšnje oholo postopanje. Nič čuda, da so bili razjarjeni, kajti v zadregi so se plemiči pač zatekli k njim, o mirnih časih pa niso hoteli o meščanih ničesa vedeti. Vrh tega pak bi se bil meščanje spustili tudi v nevarnost, da se

razljutijo kmetje nanje, ker ti bi bili gotovo zvedeli, kam je izginilo imetje plemenitažev.

Ljubljancje so se za pričakovani kmetijski napad dobro pripravili. Najprej so organizovali vse stanovnike, kakor bi jim bilo vsprejeti Turka. Po dva četrtnika sta dobila povelje prevzeti vodstvo meščanov in nadzorovati straže pred Špitalskimi in Samostanskimi vrati, pri Vodnih vratih, pod lipo na Starem trgu, pri Črnem alj Novem stolpu, dalje »am Berg des gescheibten Thurns«, na meščanskem bastijonu, pri vratih na Starem trgu, pri stolpu na Zablaku, pri sv. Lovrenci, pri Nemških vratih, pri Vicedomskih vratih in pred Špitalskimi vrati zunaj mesta pri Avguštinčih, pri Križi pri sv. Janezi (na Dunajski cesti) in v Trnovem. Dalje so ukazali (dne 5. majnika), da morajo stražiti meščanje od hiše do hiše tako, kakor jim bodo veleli četrtniki. A dasi je moralo mesto skrbeti za svojo varnost, vendar so poslali Ljubljancje Krčanom (Gurkiel-der), ki so prosili za 50 funtov smodnika, 25 funtov po 40 krajcarjev. Poveljnikom straž so ukazali mestni očetje, naj menja-jo straže »gradatim« vsako jutro in vsak večer. Straže so stale torej vso noč, oziroma ves dan. Dalje so si naročili ogled-nike, ki so zasledovali pomikanje kmetov in poročali o tem v mesto. O tržnih dneh so postavili ostre straže, ki niso pustile

nobenega oboroženega kmeta v mesto; tudi pred novaki in tujimi vojaki so zapirali vrata. Pekarijem so zagrozili deset cekinov kazni, ako se ne preskrbe s kruhom za tri, in meščanom, ako ne vsaj za jeden mesec. Po noči streljati so prepovedali strogo. Šli so na ogled v mestno žitnico, koliko je v nji žita ter dovolili, da se sme prodajati. Če bi bila sila, naj se prenese jes za zgradbe v mesto (da ne bi ga kmetje zažgali). Dalje so dali pregledati vse stolpe in bastijone v mestu in zunaj mesta, če ne manjka nikjer kanonov in streliva. Luknje v mestnem zidovju so morali meščanje vse zazidati. Po noči se niso smela mestna vrata odpreti za nikogar, naj bi si bil katerikoli. V mestu stanujoči uradniki (»Officiere«) so morali hoditi na straže, naj so imeli potem že hiše ali ne. Gostilničarjem v predmestjih so zagrozili hudo kazen, ko bi točili vino po noči.

Vkljub vsemu temu pak so bile priprave za obrambo naposled vendarle preproste, kajti k vsakim vratom so postavili le jeden kanon na kolesih (»ein Stück auf Rädern«). Pregled meščanov se je vršil šele 21. dne majnika. Vsak je moral priti ali z mečem ali puško (»mit Unter- oder Obergewehr«). Neoboroženega prišleca so kaznovali s tremj cekini. Zlasti neprijetno je dirnulo meščane, da jim je velela deželna gospodja vsprejeti v mestno ozidje 700 Uskokov. Ti so bili malo prijet-

ni pomagači, zato je sklenil mestni svet, da ne mara zanje nikar (»zur Verhütung aller Ungelegenheit«).

Ljubljancje, zanašaje se na svojo moč, urejeni so bili in pripravljeni odbiti najhujši napad; kar začujejo 25. dne majnika iz rotovža veselo vest, da so kmetje povsod podali. Takoj so razpustili vse straže in pustili le še »mušketirje« (strelce) pri mestnih vratih.

Tačas so mestni očetje bržkone skusili, da so se meščanje v dolgem mirnem času odvadili pokorščine, kajti sklenili so vsako leto sklicati meščane na ogledu, da bodo bolj izvežbani (»damit die Bürgerschaft desto besser exerciert werde«), in sicer se za to leto zgodi to že v jeseni.

Na stražo hoditi je moral vsak, bodisi meščan ali nemeščan, o mirnih časih seveda le po noči. Jedini, ki so se s silo odtegnili stražam, bili so plemiči; magistrat jih ni mogel prisiliti. Od družih pa ni smel izostati nihče, kadar ga je zadel vrsta. Kdor je izostal, plačati je moral še jedenkrat toliko vsoto, kakor jo je služil tisti, ki ga je gospodja najela mesto njega. Če ni bilo v mestu vajakov, morali so meščanje oskrbovati celo straže pri cesarskih poslopjih in magacinih; ta dolžnost je bila zelo sitna. Bogati meščanje so se je ogibali s tem, da so najemali namesto sebe druge ljudi, in sicer nemeščane, ker so jih dobili ceneje, kakor meščane; to so bili

sko-velikopoljskemu bloku, ki po Kraljevem Gradcu z majhnimi intervali vlada našo monarhijo, se nam marsikateri stvari kažejo v ostri luči in — kar hočemo prav posebej poudariti — nalagajo S. L. S., ki stoji v tem boju poleg čeških agrarcev v prvi vrsti, ne male dolžnosti, ki segajo velikó delj kakor polje, na katerem se je dozaj udeleževala.

Boj ob naši jezikovni meji, narodno-obrambno delo je, kar tu mislimo! Le odkrito recimo: Mi, ki v Ljubljani sedimo ali pa v Kranju ali pa na Vrhniki, ne čutimo, kako se Nemštvo na meji počasi ali gotovo zarija v naše ozemlje ter ga brez velikega hrupa osvaja. Ne mislite, da se za Nemštvo največ tam naređi, kjer se najbolj vpije! Nemci priredé kakš Bundesfest ali kako Sonnenwendfeier v večjem trgu in Slovenci se potem »vržejo« na ta kraj; toda izven tega bojnega torišča, daleč od kmetih, okoli selske bajte se plazí tujstvo in ugaša zadnje iskricke narodne zavednosti, rodoljubi pa to komaj opazijo. In kaj nam pomagajo boji na parlamentarni pozornici, če je pa naših bratov od dne do dne manj in če se narodna mláčnost, namesto da bi se zmanjševala, ob mnogih izpostavljenih točkah naše domovine, razširja in vzrača? veri in narodu popolnoma odtujen zarod?

Ne obotavljam se izpovedati, da sem do danes narodnoobrambno delo omaloževal. Zdej, ko slučajno bivam na neki točki blizu jezikovne meje, so se mi odprle oči kakor slepcu na sabat. To je kraj ob meji, toda še vedno na slovenskem ozemlju, kajti do čistih Nemcev — ne vpoštevši nemških otokov — je še skoro pol dne hodá. Ljudje so precej imoviti, saj je zemlja plodovita in bogata, kmet in obrtnik si lahko pošteno služita kruh. Kraj sam ježi na važni prometni žili in do provincialne prestolnice je komaj dve uri. Ljudem ničesar ne manjka, kar se smatra danes za kulturo za neobhodno potrebno; najboljši razvajen meščan se tu lahko dobro počuti.

No — in kako je v tem kraju v narodnem in splošno-kulturnem oziru? Nemškega razum par ljudi-osvajalcev, ki jih bom pozneje omenil, ne zna nobeden dobro, še dialekt lomijo; kmečki otrok ne zna nič drugega kakor »Guten Tag«. In vendar — že cel teden sem tukaj in hodim okoli po vinorodnih gorah, pa me niti en otrok še ni drugače kakor nemško pozdravil! Vsak kmet, s katerim sem se začel slovensko pomenkovati, me je začuden pogledal, nekateri se kar slovensko nadaljevali niso upali. Kmečki hlapci pri županu, ki pokladajo živini, medseboj nemščino tolčejo; tudi dekli je slovenščina prenavadna. Če omenim, da se na tej čisti slovenski zemlji nahajajo kramarji, ki so komaj nedavno slekli kmečki jopič, pa danes slovenski niti govoriti več nočejo, mislim, da je slika od te strani popolna.

Hiše so tu daleč ena od druge narazen raztresene; le okoli cerkve in županove krčme jih je nekaj več zbranih. In kako je na teh »kulturnih centrih«? Okoli cerkve je žalostno — nalašč nisem povedal kraju ne imena ne lege, da ne napravim nepotrebnega razburjenja. A povedati moram, ker resnica, ko se gre za tako važno stvar, ne sme ostati prikrita! Je tudi boljše, da jo mi povemo kakor nasprotniki. Na tem, kar sem tukaj videl, se prav jasno spozna, kolikega pomena je za slovensko ljudstvo v narodnem oziru cerkev, oziroma duhovnik. Tu v cerkvi vlada še neomejeno domača govorica, tu je še edini kraj, kjer se slovensko ljudstvo čuti močno, varno in nepri-

krajsano. Te organizacije, organizacije neomajne vere v boljšo bodočnost, ne more tujec nikdar razdreti, nikoli izkoreniniti verskega čustva, ki je v zvezi z narodnimi običaji, jezikom in nacionalnim podedovanim karakterjem naše siromašno ljudstvo napravilo nepremagljivo. Toda, kjer se maje ta trdnjava, tam je že skoro vse izgubljeno... Cerkev je v tem kraju, o katerem govorim, skrajno zanemarjena; ni dolgo, so kmetje spravljali v njej svoje lopate in motike. Jaz sam sem v njej videl svetilko pred tabernaklom dva dni brez olja in luči. Izpoveduje se zelo malo, svete maše zdaj že tri dni zaporedoma ni bilo, niti na dan sv. Ane ne, pač pa je bila vmes poroka. V šoli ostajajo otroci prav velikokrat brez krščanskega nauka — nadomestuje ga učitelj, kakor vč in zia. Tudi pridiga se v nedeljo ne smatra za neobhodno potrebno. O društvenem življenju ni govora, saj ni niti nabožnih družb, in če so, so le na papirju — pa dvomim, da bi sploh bile. Dušni pastir z ljudstvom ne pride prav v nobeno dotiko, saj niti praga župnišča ne prestopi.

Da se v takih razmerah narodovo življenje čezdaljebolj izkvarja, ni nič čuda. Saj tudi Nemec tujec, ki se tod naseljuje, ne daje ljudstvu dobrih zgledov. Tu imamo naseljenega protestanta, Prusa iz Berolina — jako značilno, ker kaže tendenco — ki vsake kvatre svojo ženo spodi in se vlačí okoli z izprijenimi kmečkimi dekleti; na nekem gradu — vseh so trije! — biva stari »reichsgraf« jako starodavne plemiške rodbine, pohajajoče še od francoskih emigrantov, pa se dedec, ki z eno nogo stoji že v grobu, vozi v ekvipaži okoli s kmečko punčaro priležnico; ne daleč od njega je baron, oženjen, pa zelo nezakonskega življenja, itd., itd.

Ni težko uganiti, da vlada v tem kraju alkohol v vsej svoji moči in slavi. Čisto pošteno, ne da bi pretiraval za en sam las, sem v nedeljo in ponedeljek komaj enega ali dva moža srečal trezna. In kakšni pijanci so to! Vzame voz in se pelje okoli po desetih gostilnah ter vlija vase kakor v čeber. Včeraj — v sredo — je zadnji prispal svojega mačka na stopnicah županove krčme. Otroci, stari tri leta, ga pijó, da osramote marsikatero odrasčeno, ki je cel dan z dvema četrtinkama zadovoljen. In vsem se zdi to naturno. Pijanček uživa nek ugled — in kolikor sem se mogel prepričati v pogovorih z ljudmi najrazličnejše vrste, niti žene ne smatrajo kmečkega za pravega moža, ako ni vsaj enkrat na teden pošteno nadelan. Da potem doma »babo« bije, se slednji zdi čisto samoposebi umevno. In zadnjič sem pri poroki v cerkvi videl, kako je prinesel po maši cerkovnik liter vina s kupicami pred oltar in so svatje z župnikom trčili. Tukaj in daleč naokrog je to navada — meni se zdi jako značilna.

Krčma je sploh središče in torišče javnega življenja, kolikor ga je. Društvo ni nobenih, zato pa v krčmi visé »Tagespošta«, »Marburgerca« in »Štajerca«. Pa še te liste ljudje malo beró, kmetje prav nič. Stalna bravca sta le župan in kramar. Tudi politikujejo ljudje nič, o narodnosti n. pr. še danes nisem mogel z nikomur napeljati govora, ker nima nihče za to stvar nobenega smisla in umevanja. O rečeh višje vrste bi se moral z ljudmi sploh kmaluda le nemško pogovoriti, ker slovensko se le pripravajo in kriče in to v prav obilni meri.

Tisti pa, ki vlada, je krčmar, župan, trd Nemec. Zdi se mi za razmere v obmeju tipičen. Mož, osebno jako simpatičen, več svojemu poslu, izboren gospo-

dar, napreden. In prva misel, ki te obide, je: Zakaj ni Slovenec v stanu ustvariti si tako pozicijo med ljudstvom, kakor si jo je tujec? Saj zato ni drugega treba kakor pridnosti, enerzijske, treznosti, vztrajnosti. Toda, žalibog, tega mi nimamo. Po inteligentnosti tujec Slovenca ne prekaša, pač pa je visoko nad njim po svoji železni vztrajnosti in trdnosti, kadar je treba kaj jasno začrtanemu cilju. Tu je ključ do tega vprašanja: volje nima slovensko ljudstvo vzgojene, prirojene enerzijske ima itak le malo! Kaj pomaga Nemcu zabavljati, hujskati in narodno sovražnost vnemati, ako pa si v življenja boju ne znamo pridobiti zanj potrebnih lastnosti in se jih od tujca naučiti?

Tako je v tem okraju, v njega okrožju pa ni prav nič bolje. Par tujcev neomejeno vlada po vseh bližnjih vaseh do nemške meje, domače ljudstvo pa ne vé ceniti treznosti, varčnosti in odločnosti. Mlačno je v vsakem oziru, ne samo v narodnem. Slovenskih listov nisem prav nobenih opazil. Nevarnost ponemčenja ni nobeno navidezno agitacijsko sredstvo v svrhu razvnanja narodnega boja, ampak čisto realen pojav, ki se dá takorekoč z obema rokama prijeti. Saj je mladi rod Slovenstvu skoro že odtujen, le stara mati in oče te slovensko nagovorita in še to le v prav redkem slučaju. Šola je grda ponemčevalnica, nadučitelj je star koroški renegat, vrhgate tudi brez posebnih pedagoških vrlin. Kdor se slovenskega uči, se šablonsko — otrok dobro čuti, da je nemščina nekaj višjega, in da je on sam nekaj manjvrednega, dokler se je ne navadi. Ni čuda, da tak zarod ni nič zaveden, da se hlapčevska ponižnost v njem ne samo ne ohranja, ampak utrjuje, stopnjuje in deduje.

Ni na jezikovni meji en sam Šentilj, več jih je, toliko jih je, kolikor je večjih krajev od Maribora do Gradca — in vsaka kmečka hiša bo kmalu tak Šentilj postala! Kakor epidemija čisto po organskih zakonih se raznarodovanje širi in vendar je že več desetletij, odkar zgodovina pravi, da se je začelo naše ljudstvo probujati! Mnogo krajev je tudi, ki so bili nekaj zavedni, a so se pod podvojenim navalom tujstva zopet pogrezili in zdi se mi, da je pokrajina, ki sem jo opisal, tudi med temi...

S. L. S. je danes poleg politične organizacije tržaskih Slovencev edina res slovenska stranka v slovenskih pokrajinah. Svoj vseslovenski značaj kaže v prvi vrsti v svojem parlamentarnem zastopstvu, ki združuje ljudske zastopnike vseh slovenskih zemlja. Drugič se javlja vseslovenski značaj naše stranke v njeni nepolitični organizaciji, v krščansko-socialni zvezi. Ampak to je vendarle še prenalo. Krščansko-socialno zvezo moramo izpopolniti z veliko vseslovensko narodnoobrambno organizacijo, ki bo prevzela nalogo slovenskega narodnega sveta, kateri se vsled egoistične in slepostrankarske enodnevne politike naših liberalcev nikoli ni mogel uresničiti. To je za nas zdaj življenjskega pomena. Nikar ni treba misliti, da bo ta narodnoobrambena organizacija imela prvo nalogo v tem, da bo samo denarja nabirala ali pa same šole zidala. Izkušnja nas je preverila, da prvo narodnoobrambno delo obstoji v izobraževanju ljudstva. Povsod na mejo izobraževalnih društev, po njih pa časopisov in knjig ter predavanj! Same knjige, na mejo poslane, ne izdajo veliko ali pa nič.

Društvo moramo imeti in društveni prireditve. Veliko nalogo bi imeli na meji n. pr. naši Orli. Naj reče kdo, kar hoče, ali naj bo celo ljubosumen na našo mladeniško organizacijo — telovadcev je na naši meji tako treba kakor oče v glavi! Hiše so zelo raztresene, v društvo bi malokomu bilo mogoče redno hoditi, k telovadbi pa bi fantje hodili, da ne omenim uniforme in fantovskega duha vzajemnosti, ki bi bil najboljši branik proti tujcem, ki so dobro organizirani in se drže kakor klopi drug drugega. Pri nas smo morebiti društvenega življenja že ponekod siti, na meji pa ga večinoma prav nič ne poznajo, saj so jim še dramatične prireditve tuje, celo nabožne. Kako bi to vleklo, ako bi se enkrat začelo!

Samo to še naglašamo: S. L. S. bije, brati Čehi in primorskim Slovincem, Slovani usoden in zgodovinski boj proti prevradi nemštva v državi. Tudi ni dvoma, da je nemštvo danes veliko bolj agresivno, kakor je le kdaj bilo. S. L. S. mora ta boj bojevati tudi doma, v prvi vrsti na meji! Liberalci so odpovedali; oni niso več za tako delo. Z otroškimi vrtci, septemberskim kravaliranjem in veseljenjem se Slovenstvo na meji ne reši. Treba res kulturnega dela, treba vzgoje ljudstva, vzgoje njega volje in enerzijske. To bo dosegla Slovenska krščansko-socialna zveza, če bo narodnoobrambno delo organizirala v posebnem organizmu, v katerem bodo sodelovali vsi: meščan, kmet, fant, dijak. Zato: ustanovimo tak narodni kulturni svet, in sicer hitro! Hani-bal že trka na vrata... T.

Orlov praznik.

8. avgusta prihite iz vseh krajev slovenske domovine Orli v Kamnik, z njimi pa očetje in matere, bratje in sestre in prijatelji; vsi, ki jih ljubijo in cenijo njihovo delo za obrambo vere in čast slovenske domovine.

»Kje je danes veliko moštva moštva okoli nas, bratje?« — vzklika glasilo naših Orlov v zadnji svoji številki. »Ali pr mladini? ali pri možeh? Mož je blag — veliko slovenske mladine pa išče junaštva v sirovosti. Človek ne bi verjel in vendar je res, da nam še danes nasprotni mladeniči na cesti pobijajo z železnimi orodji naše fante. Mož je zmeren in si zna odtrgovati — koliko slovenskih mladeničev in mladenk pa se še danes ni otreslo brezumnih veselic po tri dneve in noči. Mož je neustrašen — brezštevilo slovenskih mladeničev ne samo ne vedo, kaj so, ampak, če so kaj, si niti povedati ne upajo in so koražni le, če jih kdo nahujska in jih je več skupaj. Mož ne menja zlepa in brez razlogov prepričanja — ni pa malo slovenskih mož, ki hite in se kosajo, kda bodo prej pri koritu in od katere stranke bodo imeli dobiček in zato vržejo od sebe naziranja in prepričanja, kadar le kaže. Mož prevdara, preden stori — koliko pa našteje slovenskih mož in mladeničev, ki bi premislili, predno kaj počno, ki bi preračunali posledice svojih dejanj in razglabljali o uspehih? Danes je pripravljen zadaviti vse kranjske Nemce in bi začel dinamit delati, ako bi imel sredstva, jutri njegov list namah presedla in junaški mladi revolucionarci zoblejo proso iz roke vsakega vladnega prezidenta ali asistenta. Če jih tako gledaš, kako navdušeno in od narodne ter kulturne misli prevzeti razgreti obrazov neso vence k Prešernovemu spomeniku, jutri pa izveš, kako hodijo na pokopališče same sebe streljati suva mama iz ukanc dam prideja, že use u kraj.

Na ta viža u pučas ukulunkul Grada lepu preskrblen, de se nam na u treba bač de b u meste vogn kašna škoda naredu h večm, če se u še ke kašn kuharc šnič prsmodu; tu u use.

Kokr pa ognagasc Dachs skrbí u Iblan de ke vogn vn na pride, tku pa skrbí špenglar Lenček pu svetga Petra cest, de se mir na skali, ke gespud pulcajrot Lantana more mt pousod sojehuči, de b use vidu, pusebn pu noč, ke je še zmeri pre več tema, če prou use sorte lampce pa Iblan gureja.

Kokr se zastop ognagasc Dachs na vogn in druge prtekline, ke h začasne in večnem ogne zavravn slišja, tku se zastop gespud Lenček na punočni mir in gmah in če se upa ker ta mir in gmah na kašna viža kalit, gleda, de hitr vorng nardi. Tu ve ta nar bulš negau lertant in pa gespud dohtar Ilmar, ke mu more tu pridet pumagat gmah delat.

Za božja vola, kuku b pa pu Iblan vi zgedal, če b na mel h usi sreč take skrbne gespude, unete za mir in vornga. Se se še tku use narobe gudi, če prou nahter gespudi zastaulaja use soje muči, de l uhranil Iblana za mušter drugem takem mestem. Nuč ma zmeri soja muč, pa me edn še tku merka, de b šlu use gladku.

Unkat se je prdrevl pu noč ke preš Prešerna na flečkajarsk trg eneh dese

Boltatu Pepe.

Iblana pa zadne čase res lepu napreduje in tu čist brez usagca špetakelna, tku de še usak na zamerka kuku in kdaj.

Udkar sa puskusl iz špetaklam pukazat napredek Iblane in sa apoune iz strelam na Grade naznajnal, de je kusu kuhan in se je tu tku slab ubnesl, de sa čez ene par dni tu spet upustl, je gespud žepan kratk in mal prepuvedu, de se na sme nč več usak napredek Iblane na ta velk zgum ubešat al pa clu iz kano nam iz Grada naznajnat, ampak use lepu tilh in brez usagca šundra nardet.

Ta ukaz gespuda žepana s je ta nar bi h src uzeu za ogn heđu unet ognagasc Dachs, ke ga maja za tu gor uzetga, de merka, de se ke kej na uname in pa de ognagasc muštra in im kaže, kuku se pu lojter pleza.

Dachs je sprevidu, de se za merkajae na vogen u Iblan premal stri in de on, ke

surovi ljudje, ki seveda niso radi ubogali, straže popuščali in zabavljali meščanom, pri tem se pa vendar podvizali, kako bi dobili od njih naročila, iti na stražo. Proti ti navadi so se pritožili konec minulega stoletja ubožnejši meščanje, ki so si služili svoj kruh največ s straženjem. Vkljub temu, da so plačevali straže jako slabo, prosili so vendar po mestu za takšen opravek, prav kakor berači za milodar. Da ne bi tem revam surovi najemniki prestrezali celo tega slabega zaslužka pred zobmi, ukazala je mestna gosposka leta 1781, da smejo hoditi na stražo le meščanje, hišniki in največ še njihovi sinovi. Kdor ne bi mogel priti, oglašil naj to in plača 30 krajcarjev za dan. Tačas so poskusili meščanje poslednjikrat plemiče k straženju prisiliti, a ti so se sklicevali na to, da veže ta dolžnost samo tistega, ki plačuje magistratu davek. To stvar je mogel rešiti okrožni urad, ki je to pot izjemoma pri-trdil, rekši, da morajo na stražo hoditi vsi, ki stanujejo v pomeriji, in to celo tedaj, če plačujejo davek od svojih hiš kakí drugi kakor mestni gosposki. Višji urad, c. kr. gubernij, pak je ovrgetal ta odlok ter se sklicaval na razglas magistrata samega, ki je dejal, »da veže ta dolžnost vse, ki plačujejo kaké davke v mestno blagajnico«. Plemiči pa tega niso storili; da, celo na predmeščane ni mogel magistrat raztegniti stražne dolžnosti, vkljub temu, da so prinašali ti ljudje davke magistratu.

Karlisti se zbirajo pri pretendentu.
Do 3000 španskih beguncev je že prekorčalo špansko mejo. Izjavljajo, da se povrnejo nazaj na Špansko s pretendentom Don Jaimejem.

Angleži pripravljeni za vsak slučaj.
V Cylonskem pristanišču vsidrano angleško brodovje je dobilo ukaz, naj odpošuje v Gibraltar z ozirom na položaj v Maroku in na Španskem.

Jeseniške novice.

j Družba sv. Cirila in Metoda ima v nedeljo, 8. avgusta, svojo redno veliko skupščino na Jesenicah. Z veseljem bi mi Jeseničani družbo pozdravili, ko bi sama poznala kak takt. To pač menda tudi liberalno vodstvo ve, da je v nedeljah ob 10. uri dopoldne služba božja, h kateri je zavezan iti tudi liberalci. A družba priredi svojo skupščino uprav ob 10. uri, da pač nihče ne bo pri maši. S tem družba na najzaljivejši način bje v obraz našemu verstvu. Potem pa bodo na vsa usta kričali: »Sloga, sloga!« Da, lepa beseda je sloga, ampak sloge v protiverstvu nikdar! Tudi to si Jeseničani zapomnimo!

j Jeseniški liberalci in narodna zavednost. Naši liberalci se bahajo s svojo narodnostjo, se pridušajo nanjo in, če treba, tudi umrjejo zanjo! Br... — pa narodnost jeseniških liberalcev! Le nekaj dejstev! »Narod« piše v 165. številki z dne 23. julija 1909.: »Vsi dvojezični napisi so izginili in se nadomestili s samo slovenskimi.« Kdo je odstranil dvojezične napise? Gerent, ki nikdar ni bil in ne bo liberalci. Nasproti pa trpi nadpošta v pokouju g. Alojzij Schrey, veliki »narodnjak« in liberalci obenem, v čegar hiši se nahaja »narodna« gostilna na »Pošti«, da je v zadnjem času postavilo na njegovem svetu nemško planinsko društvo dvojezični napis, ki naj bi kazal pot na »Kahlkogel«, po domače na Golico. »Govorilo se je o neki nemški izjavi, ki jo je podal gerent zaradi lova tvari, in »Slovenec« je svaril pred glavarstvom, ki dá vpogled v akte in pusti, da se take »tajnosti« zvedo.« Pribijemo, da imata lov jeseniška tovarna in Schrey, vsak polovico. Takrat, ko se je lov oddajal v najem, ni bilo ne župana, ne gerenta, ampak prejšnji tajnik Humer je sam svobodno gospodaril. To je bilo takrat, ko se »langsam fahren« ni blestil samo na obcestnih hišah jeseniških, ampak je bil tudi vodilo v občinski pisarni. Takrat, v liberalni dobi, so se vsi dopisi na tovarno pisali v nemškem jeziku, dočim se pišejo zdaj v slovenskem. — Mož, predsednik raznih liberalnih društev, ki je o priliki skupnega slovenskega shoda zaklical: Slovenci, podajmo si roke in bojujmo se skupno zoper Nemce do zadnje kaplje krvi!, isti mož hodi zdaj roko v roki z zastopnikom Nemcev in tovarne, dela zoper gerenta, ovira delo v občini... Kje je torej vaša narodna zavednost, liberalci jeseniški?

j Obstruirata dr. Kogoj in Pongratz, ki sta pridljena kot svetovalec občinskega gerentu. Od ene seje sta se odstranila, k drugi sploh nista prišla. Kakšen namen imata ta dva moža, ni težko uganiti. Vprašamo le: Ali sta taka svetovalec, ki načeta delovati za blago občine, še na mestu? Ali ne zaslužita marveč, da se odstranita in z drugima nadomestita?

j Dvojezični napis: »Weg zur Kahlkogelhütte — Pot na Golico« postavil je »Deutscher und österreichischer Alpenverein, Sektion Krain« nasproti gostilne Višnerjeve tam, kjer se pot odcepi k Sv. Križu, nasproti one gostilne, kjer bo priredila »Družba sv. Cirila in Metoda« dne 8. avgusta popoldne ljudsko veselico. Gerent je protestiral proti temu na nemško planinsko društvo, isto se je pritožilo na okrajno glavarstvo v Radoljici, katero je vsako umešavanje od strani gerenta v take stvari prepovedalo.

j Prvo delo prometnega društva in morda zadnje je, da je postavilo ob cesti Jesenice - Sv. Križ dve mizici in klopici, kjer se ob poletnih popoldnevih senčijo in zabavajo razni trudni popotniki.

j Gore o je v četrtek ponoči ob 11. uri pri Ceglarjevih v Kurji vasi. Hiša je stala sredi gozda in ni bilo nikake nevarnosti. Kako je nastal ogenj, ni znano. Gospodarja ni bilo doma. Mati in otroci so se komaj rešili. Zbudilo jih je prasketanje ognja in pokanje. Ognjegasci so bili takoj na mestu in so omejili ogenj.

Belgijski jubilej.

Minuli mesec je minulo 25 let, odkar je v Belgiji prišla na krmljo sedanja katoliška vlada. Teh 25 let znači za deželo dobo najsijajnejšega razvoja in vsak tudi najzagrizenejši svobodomislec mora priznati to, kar je katoliška stranka v Belgiji napravila za deželo. Prebivalstvo je v zadnjih 25. letih naraslo za okroglo dva milijona. V trgovini in industriji je Belgija v vrsti evropskih držav. Ako prav naraščajo državni stroški vsako leto, se vendar davki ne zvišajo, ker je belgijski pro-

račun redno večji kakor pa stroški. V drugih državah, kakor v Franciji, Angliji, Nemčiji in tudi pri nas v Avstriji je že primanjkljaj nekaj navadnega in nekatere države so skoraj pred finančnim polumom. Po zadnji uradni statistiki ima mala Belgija okroglo eno milijardo prihrankov, a so pri tem zelo pomnožili ceste in cestne jarke, pristan v Amsterdamu so razširili in pomnožili železnice, katerih največ ima ravno Belgija. Sole v Belgiji so naravnost vzorne. Vseučilišča, posebno ono katoliško v Lövenu so najboljše na svetu. Ljudske šole in nadaljevalne šole so se pomnožile in povečale in število analfabetov je padlo od 1880. od 26,66% na 8,46%. Upeljala se je splošna volivna pravica zraven za popravo množinska volivna pravica in razmerne volitve. Po razmernih volitvah se je tudi liberalcem zagotovila oni vpliv, katerega so zahtevali radi števila njih volivcev. Tako so odstopili tudi nasprotniku dalekosežno prosto mesto. In ravno »intolerantni« klerikalizem je dal tukaj svobodomislecem zelo jasen poduk, katerega pa oni nikdar ne posnemajo. Belgija je danes vzor vseh držav, ker je tudi jezikovno vprašanje najsrečnejše rešeno. Vse to je dosegla v mali Belgiji katoliška vlada, ki je delovala celih 25 let po strogih verskih načelih.

Sestanek slovenskih katol.-narodnih abiturijentov na Vrhniki.

Sestanek slovenskih kat. nar. abiturijentov bo 28. in 29. avgusta na Vrhniki. Spored: V soboto, dne 28. avgusta ob 4. uri popoldne: Otvoritev sestanka v »Kat. Domu«. Nato predavanja: 1. Avtoriteta in svoboda pri vzgoji. (Vertovec Alojzij, Gorica.) 2. Kat. narodni dijaki in demokracija misel. (Leskovec Ivan, Kranj.) 3. Naše dijaštvo in umetnost. (Gabrovšek Fran, Ljubljana.) 4. O praktičnem krščanstvu. (Lukman Fran, Maribor.) V nedeljo, dne 29. avgusta, ob pol 8. uri zjutraj: Skupna sv. maša v cerkvi sv. Pavla. Po maši izlet v okolico. Ob 4. uri popoldan igra: Anton Medvedov »Črnošolec«. Po igri prosta zabava na vrtu. — Tovariši! Pripihljala nam je svoboda, ki smo si jo želeli dolgo vrsto let, ki se nam je že naprej smehljala in se nam še smehlja. V tej komaj porojeni svobodi se bomo ločili od srednjih šol, šli bomo v življenje, kamor se bo komu pot odprla. Toda, predno se razidemo, pohitim še vsi, ki nas družijo ista misel, na svoj sestanek na lepo Vrhniko! To naj nam bo mejnik v študijah in ta sestanek naj nam dá veselja in navdušenja za prihodnost. — Tudi tebi, slavno občinstvo, ki se zanima za vsak korak kat. nar. dijak, ki mu vedno stojiš ob strani, tudi tebi naj velja to vabilo! Tudi ti pridi, da se seznanimo in navdušimo skupno za delo krščansko, in pogled četo naraščaja, ki ima napisano na svojem praporu: »Z Bogom za narod!« — Vsi dijaki, ki se nameravajo udeležiti abiturijentskega sestanka, naj to gotovo naznanijo do 15. avgusta, ako še niso storili, na naslov: Kete Janko, abiturijent, p. Ajdovščina (Vipavsko), Dolenje 29.

Protialkoholni vestnik.

XII. MEDNARODNI PROTIALKOHOLNI KONGRES

Je 19. t. m. otvoril v Londonu predsednik zadnjega kongresa (1907 v Stockholmu), švedski škof Scheele. Zunanje goste, ki jih je došlo do 400, je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora lord Weardale. Svoje zastopnike so poslale mnoge države, Avstro-Ogrska celo dva: iz pojedelskega ministrstva barona Pražaka in iz naučnega Otona Florian. Zvečer se je vršil sprejem pri članu zunanjega ministrstva Harcourtu v Imperial institutu; postreglo se je samo z brezalkoholnimi pijačami. Navzoč je bil dalj časa tudi švedski prestolonaslednik. Naslednje dni so se vršile znanstvene razprave in poljudna predavanja deloma v odsekih, deloma v skupnih javnih sejah. Med govorniki je bilo precej avstrijevcev, najkve in duhovnikov, zadnjih zlasti iz Moravske. 21. julija zvečer je bilo veliko ljudsko zborovanje v »Queens Hall«, pri katerem so ostro napadali člane zgornje zbornice, ki so nasprotniki krčmarske postave.

lj Abstinenci sestanki se bodo zopet vršili vsak teden ob sredah zvečer ob pol osmih v prostorih krščansko-socialne zveze v »Unionu«. Abstinente in prijatelji abstinence naj se jih pridno udeležujejo. — Dne 22. avgusta, v nedeljo, priredi »Abstinenci« izlet na dolenski Kum. Odhod iz Ljubljane deloma v soboto zvečer, deloma v nedeljo zjutraj. Podrobnosti se bodo še naznanile.

Rupajte le vžigalice: »U korist obmejnim Slovincem«.
.. Kolekujte vsako pismo z obmejnim kolkom! ..

Naše razglednice.

Nove razglednice »Slov. dijaške zveze«.
»Slovenska dijaška zveza« je zopet založila dvoje vrst razglednic, katerih ena se nanaša na njeno izobraževalno delo, druga na narodno-obrambeno. — Prijatelji, somišljeniki, segajte pridno po njih! Tovariši, razširajte jih povsod! Cena jim je 10 vinarjev za komad. Naročajo se pri: Stanko Masič, stud. iur., Ljubljana, Zalokarjeva ulica 10.

PRVA INTERNACIONALNA LOVSKA RAZSTAVA,

ki se vrši pod pokroviteljstvom Njegovega Velikanstva cesarja Franca Josipa I. od majnika do oktobra prihodnjega leta na Dunaju, obeta biti nad vse sijajna. Udeležba oficijelnih zastopnikov skoro vseh držav, kakor tudi zasebnikov, čijih imena pomenijo nekaj v javnem življenju, je že zdaj zagotovljena. Razstava bo vsled finega aranžmana vredna, da si jo vsakdo, če tudi ni lovec, ogleda. Namišljena je kot velika mednarodna revija, kot svetovna razstava vsega, kar je v zvezi z lovom. Ustanovni zbor te razstave vršil se je dne 16. majnika t. l. v veliki rotovski dvorani na Dunaju. Poleg obilega občinstva iz najvišjih krogov, udeležila se je sestanka vlada, deželna in mestna oblast, zastopniki zunanjih držav in nebroj interesentov, tako da je že ta sijajna skupščina najboljšje poročilo za najsijajnejši uspeh razstave. Predsednikom velike razstavne komisije je bil izvoljen dosednji prvomestnik pripravljavnega odbora Maks Egon knez Fürstenberg; podpredsednikom so bili izvoljeni: grof Buquoy, Franc grof Colloredo-Mannsfeld, Artur Krupp, Henrik princ Liechtestein, Aleksander mejni grof Pallavicini, Pavel vitez pl. Khöller, Ernst grof Silva-Tarouca, Božidar vitez pl. Taussig, Maksimilijan grof Thun-Hohenstein, Karol knez Trautmannsdorf, Ivan grof Wilczek in Anton grof Wodzicki. Generalni razstavni komisar ostane tudi še nadalje ces. svetnik Huber. Skupščino je po zahvali, votirani pripravljavnemu odboru, tudi v duhovitem in šaljivem govoru pozdravil dunajski župan dr. Karol Luget, nadalje deželni maršal princ Alojzij Liechtenstein. — Ta razstava naj nudi občinstvu tudi instruktivno sliko nad zgodovinskim razvojem lova, in sicer ne samo glede materijala, ampak tudi v sistematičnem oziru, vzlasti literature. Podrobnejša poročila o napredku razstave prinesemo prilično zopet. — i.—

POLOŽAJ V PERZIJ ZOPET POSLABŠAN.

Iz Perzije dohajajo poročila, da se je položaj poslabšal. Med vstaji in vladnimi četami se vrše vedno spopadi. Ruske čete v Perziji ojačajo. V Teheranu sta bila usmrčena dva ugledna reakcionarja.

PREKINJENE DIPLOMATIŠKE ZVEZE MED JAPONSKO IN KITAJSKO.

»Kokumin« izjavlja, da se pretrgajo diplomatske zveze med Japonsko in Kitajsko. Komura je že pozvan v Tokio.

VOJNA NEVARNOST V AMERIKI.

Iz Lime dohajajo poročila, da se ob čilski meji zbirajo peruanske čete. Peruanci napenajo vse sile, da nahujskajo tudi Argentine proti Čileju.

Iz Cerknice.

»Slovenski Narod« je prinesel 17. t. m. nek dopis iz Cerknice, ki so ga skovali ljudje že mnogokrat prebarvani in obdani z različnimi »mavricami«. V tem nestvoru se čita, kako so cerkniški »klerikaici« pri volitvah za domače gospodarstvo pogoreli. Človek bi si res kmalu mislil, kako lepo, kako dobro se godi cerkniškimi liberalcem. Saj so vendar zmagali »klerikalci«! Kako lepo in prijetno doni tak glas v bravčevih ušesih »Naroda«. Da pa cenj. čitatelji ne bodo mislili, da je res tako hudo, jim navajamo sledeče:

Naša stranka se te zavožene in zamenjane korporacije ni hotela resno udeležiti pri volitvah, toda kljub temu, da od naše strani ni bilo agitacije, se je zbrala četa 70 zavednih mož, ki je liberalne sužnje značiljivo prezirala.

Dopisnik zagovarja doigege Jakata, češ, saj nas je bilo dosti, pa ni noben slišal, da bi čez župana zabavljali. Smešno! Župan sam tudi ni slišal, je pa od tistega gotovo moral zvedeti, ki ga je slišal. No, od našega Jaka preveč pisariti bi bilo odveč. Mož, ki je svojčas tako rad pobiral klerikalne dequarce, ki se je vedno in povsod delal »klerikalca« samo za to, da je naša stranka k njemu zahajala v gostilno, o takem možu ne bomo pisarili. Upamo, da bo tudi gosp. svetnik enkrat spoznal pravo barvo in »odkritosrčnost« Jakatovo.

V omenjenem dopisu se ti cerkniški veleumi norčujejo iz Korčeta. No, »mavrice«, le počasi! Vsi tisti, ki ste skrupulaci ta nestvor, niste vredni, da sploh občujete s Korčetom. Tisto pribežališče

devic in zakonski mir pa le pri miru pustite, kajti če ne bode te mirovali, se bode marsikaj pikantnega spravilo na dan, kar še morda sami ne mislite. Pustite pri miru tudi županov hotel, sicer bomo mi prisiljeni povedati, kako prijetno je dišalo svoj čas v hotelu pri Kroni, to je v kovalnici za liberalne dopisune. Ravnotako pustite pri miru Mavrusa, sicer bomo prisiljeni povedati, da je Rožentov Jakob tudi eden od tistih, ki je strahovito menjaval barve, seveda pa vselej iz prepričanja. Ne hodite na solnce, je prevroče.

Izboljšavanje planin.

Izpod Storžca, dne 28. julija.
Časnikarska poročila, da se v bližini bodočnosti izvrše melioracije na več planinah v Bohinju, nad Breznico in Begunjami, nam dajo povod, da opozarjamo vnovič merodajne kroge na planine, ležeče v občini predvdovski in cerkljanski. Lastniki zaloške, poveljske in bašelske planine so vže svoj čas izrazili svoje želje; nadejajo se, da pridejo sedaj njihove planine na vrsto. Za konjerejo v kranjski okolici so pomenljive planine na »Krvavcu«, kamor gospodarji radi pošiljajo kobile in žrebeta na pašo.

Ob tej priložnosti pa pripomnimo, da so za živinorejo za kraje pod Karavan-kami, torej za precešen del kranjskega glavarstva velike važnosti planine pri Jezeru na Koroškem. Gorenjec ima veliko njiv, pašnikov mu večinoma manjka; zato je to znatna ovira uspešne in obilne živinoreje. Radi tega oddajajo Naklanci, Goričani, Trsteničani, Predvdorci in tudi nižje doli precej svoje živine na pašo na Koroško. Ni bogve kakoga dobička pri tej stvari. Planinščina postaja večja; ker je les drag, nočejo več lastniki svojih planin trebiti, ki se vsled tega vedno bolj zaraščajo, in zato je vedno manj pašne; in vsak gospodar skuša, kar je umevno, dobiti iz svoje planine kar največ prihodka, zato vsprejema čez mero živine na pašo. Pa vse to bi se še potrpelo. Najhuje je, da v planinah pogine vsako leto veliko živine. Živina je celo poletje pod milim nebom, in to visoko v gorovju, ob vsakem vremenu, ob nalih in viharju, celo če zapade sneg. Na ta način se sicer res živina utrudi, pa se je tudi mnogo prehladi in zboli. To zadnje je največ krivo, da se računajoč gospodar izogiba planin, in če tudi radi tega redi par repov manj v hlevu.

Naša misel je: Ko pridejo na vrsto za izboljšavanje karavanske planine, naj bi se delalo sporazumno s Korošci. Ker planine pri Jezeru so za Kranjce vendar še zmajr tolikega pomena, da bi jih gospodarji pod Koroško dolino doli težko pogrešali. Vsako izboljšanje jezerskih planin bode na korist kranjskemu kmetu. In pred vsem bi utegnili biti prav, da se po jezerskih planinah postavijo prostorni hlevi, da bo mogla živina pod streho.

AVSTRO - OGRSKA.

Strah pred Weiskirchnerjem.

Korespondenca »Centrum« poroča, da je zelo značilno, kako so pričeli centri nemški svobodomislec Bienertha. Nemški svobodomislec so izpoznali, da je le malo manjkalo, pa bi bil postal Weiskirchner ministrijski predsednik. Zato so pa pričeli svobodomiselniki listi tako hvaliti Bienertha, kakor še Körberja niso. Grof Kollowrat je hipoma našel, da nemške stranke lahko Bienerthu zaupajo, Chiariju pa kar mahoma ni bilo nič več za koalicio. Glede na stališče, ki ga zavzemajo nemški svobodomislec nasproti Bienerthu, so pa pričeli nemški krščanski socialci Bienertha postrani gledati.

Italijani postajajo opozicionalni.

Poslanec dr. Gentili je imel 25. t. m. shod, na katerem je zavzel jako opozicionalno stališče. Osebito se je pritoževal, ker država podpira bolj tujski promet v nemških kakor v laških Tirolah.

Nadvojvoda Leopold Salvator v Bosni.
V Tuzli so nadvojvoda Leopolda Salvatorja nad vse slovesno sprejeli.

Znanost in umetnost.

* **Zemljevid »Slovenske Matice«.**
Pred končno ureditvijo zemljevida prosim vse prijatelje pravilnega nazivanja naših krajev, gora in rek itd., da bi »Matice« sporočili, kako se med ljudstvom imenujejo in kako se običajno pišejo sledeči kraji: I. Na Koroškem: Puštritz na Velikovecem (Pustica?); Klauz pri Vetrinju (Eriave?); Gurtsch: Kurliche; Horstein: Kutnorf; Unter-Klauz pri Sp. Dravogradu; Stelhanik Gupf; Ebenwein pri Libeličah; Cimperc Gupf pri Labudu; Hübner Kogel vzhodno od Labuda; Zepri Labudu; Ettendorf; Krottendorf; Lam brechtsberg, Plestatten; — Schwarze Berg severovzhodno od Žabnice, Wagenbach (potok, ki se izliva pri Kokovem Zilico. — II. Na Kranjskem: Schöneck (1828 m) južnozahodno od Fužin na Go-

renjskem, Eschaltal (309 m) južnovzhodno od Trbiža; Struževo (Straževo) pri Kranju, Javorjev vrh (doslej Javerkov); potok Božna pri Polhovem Gradcu; vrhi: Pasirovan (severno od Črnega Vrha), Koušk (pri Drenovem Griču), Sap pri Rakitni, Morat (severno od Idrije), Kle-noven vrh (sever. od Prapretnege Brda), Smrečen (jugovzhod. od Pokojišča), Sekorem (pri Košani), Bugunc (j. od Male pristave pri Šmihelu), Milonia (1098 m), Prinoh (pri Prezidu), Spigni v. (blizu D.), Pevknin vrh (pri Mrzli Planini); mlin Lapave M. (vz. od Idrije); grad Freudenu pri Selu; potoka; Lakavč (vzh. od vasi Ravno in Koren, Dol.), Senuše (blizu Mlaševa se izliva v Krko). — III. Na Štajerskem: Grad Horberg (Podsreda); Sehn-Berg južno od železniške postaje Ribnica ob koroški železnici; Gallenhofen pri Slovenjem Gradcu; severno od Drave: Nahrad pri Gornji Kaplji; Wörtischberg pri Svičini; Gruschenberg pri Spičniku; Trautenberg pri Lučanah; Altenbach pri Remšniku; Ober-Fahrenbach sever. od Lučan; Karnerberg pri Lučanah; Gersdorf pri Spielfeldu; Lind pri Straßu; Plutsch, Altenberg, Zieregg, Steinberg, Ratsch, Sulz, Ottenberg pri Spielfeldu; Bugec, Sterlegg, Olatein, Wuggitz, Haag, Adelsdorf, Wuggan, Kitzelsdorf pri Ivnici; Altenbach južno od Ivnice, Heidenberg sev. od Bistrice ob koroški železnici. — Dr. Fr. Ilešič.

V znamenju boja.

Slovenski narod je majhen po svojem številu. Po svojem številu ne pomeni mnogo nasproti milijonom Nemcev. Ali v malem slovenskem narodu biva silna energija. Znano je, da daje cesarju najboljše vojaške, delavne roke Slovence vzbujajo občudovanje po vsem svetu, ima sorazmerno s številom več duševnih velikanov kot milijonski nemški sosed, in v najnovejšem času so Slovenci najboljši politiki v državnem zboru, ki vzbujajo pozornost daleč izven mej avstrijske države. Posebno zadnje dejstvo je treba poudariti. S splošno slovenskega in s stališča naše stranke je to veselo, ker pristaši S. L. S. so možje, ki določajo smer politiki državnega zbora. Imen dr. Šusteršič in dr. Krek ne bo mogla zgodovina nikoli prezreti, ko bo pisala o zgodovini notranjega razvoja v državi. Dr. Krek in dr. Šusteršič sta vrgla v javnost silno idejo o realizmu, idejo, ki bo obviadala desetletja vse javno življenje Jugoslovanstva, dokler se ne uresniči v korist Avstrije, v korist habsburške dinastije, v korist zanemarjenega in preziranega Jugoslovanstva.

Kako majhni so oni ljudje, ki se o takem položaju niso v stanu orientirati, ki v važnih trenutkih smatrajo politiko kravih kupcij za najvišjo državniško modrost. Nemilo stresa vsakega rodoljuba, kadar mora slišati o takih političnih »veleumih«. To stoji, da je vsa slovenska javnost edina v sodbi politike »Slovenskega kluba« — in ta sodba je uničevalna za mešetarje. Hvala Bogu! Kljub razdirajočemu značaju liberalizma je večina liberalnih Slovencev v narodnem oziru ostala nepokvarjena. »Slovenski Narod« sicer poizkuša in se trudi, da bi tudi narodno korumpiral pristaše liberalne stranke. Irritus labor! Kadar se je šlo za sveto narodno stvar, so liberalci še vedno pokazali hrbet »Narodu« in izvestnim narodnjakom. Dviga se odpor proti njim tudi zdaj. Umetno dihanje, injekcije kafrnega olja in slični življenjski poizkusi ostajajo brezuspešni. Prepovedani shodi ne vlečejo, zaplembe so banalne, stikanje po raznih »nemških« zvezah vzbujajo posmeh. Čast Ljubljani! Ljubljana ostane kulturno središče pravega Slovenstva, z odločnostjo zavrača, da bi nastalo iz narodnega središča narodnjakarsko smetišče.

Mešetarstvo! S tem naj bi se ubil centum, na katerega s ponosom in upom gledajo stotisoči obmejnih Slovencev!

Bilo je par dni pred 14. julijem, ko so vlada in vladne stranke pritiskale s silo na naše poslance, da puste še dalje Nemcem hegemonijo, vladi pa oderuško politiko proti Slovanom. Neomajno so stali naši poslanci, trdni, neizprosni. Neomajni, trdni in neizprosni pa niso bili Hribar, Ploj et consortes.

Vlada je vpregla mlačnega »Slovana« ministra Bilinskega, da izvede kupčijo in razbije »Slovansko Jednoto«.

Švigali so vladni agentje od stranke do stranke, od poslanca do poslanca. Povsod trdni, neizprosni, le Hribar in Ploj sta postala mehka kot vosek. In zgodilo se je nekaj, kar se ni doživelo slovensko ljudstvo.

Hribar, veliki Slovan, narodni radikalec, liberalni polbog, je šel z vladnimi agenti k ministru Bilinskemu.

In vršil se je pogovor med Hribarjem in bodočim načelnikom slovenske liberalne stranke, pogovor, ki ga treba pribiti.

Bilinski: »Hvala ti, prijatelj, da si se nemudoma odzval. Odpreti ti hočem oči, ker važni so trenutki, v katerih živimo, važni za te in zame. V znamenju narodnega odpora smo. Slovenci, na čelu jim dr. Šusteršič, bijejo boj, ki bo usodepoln ne samo za vladu, ta boj, ki ga bijejo, bo uničevalen tudi za te in za narodno napredno stranko. Čudim se, da lisjak Hribar tega že prej ni spoznal. Narodna zastava plapolja v rokah dr. Šusteršiča, kateremu si neštetočrat očital brezdomovinstvo. Zmagovalno vihira njegova zastava in ti stojiš ob strani. Dr. Šusteršič je ustvaril »Narodno Zvezo«, ustvaril je Slovansko Centrum, ustvaril je »Slovansko Jednoto« in ustvaril bo slovanski blok, če se ne zmaješ ti s svojimi pristaši. Za velikega Slovana si veljal, na Rusko si se hodil učiti veliko politiko, pa ostaneš majhen, pozabljen s stranko vred celo v Ljubljani. Prijatelj, kar se sedaj vrši, pomeni tvojo smrt. Umreti pa ne maraš, to vem. Samo, kako naj rešiš si življenje. Odgovor je lahak! Oviraj, razdiraj, kar drugi zidajo. Ko bo zgradba slovanskega bloka dograjena, padeš v brezpomembnost. V prvih vrstah bodo korakali dr. Šusteršič, dr. Krek. Za desetletja bo začrtana pot slov. narodni politiki; v znamenju dunajske politike se bo gibala tudi vaša domača politika.«

Hribar: »Eksceleca! Čistijo se mi možgani, odpirajo se mi oči. Vidim, da nas obkrožajo. Ali kaj naj storim; Ljubljana je in ostane narodna. Hvaležen bi ti bil, če mi moreš dati uspešna navodila.« — Bilinski: »Imate glasilo? Imate. »Slovenski Narod« je to! Upreži časopis. Moč časopisa je velika. Udari po nasprotnikih. »Narod« naj jim očita sebične namene. Po časopisu ustvariš javno mnenje. Tako pripraviš teren. Potem prineseš Ljubljani kako darilce in stvar bo rešena. Odpišem 900.000 kron potresnega posojila, s tem sezidaj obrtno šolo. Ljubljanci ti bodo peli slavo, a na Dunaju pojdi s Plojem! Pošlji v boj vse svoje pristaše!»

Hribar: »Eksceleca! Hvala! Razumem. Se bo zgodilo.«

Kaj je sledilo temu pogovoru, je znano. Obmejni Slovenci prokinjajo, da je poslanec slovenskega središča za drobitnico zapustil skupni odpor. Ljubljana stiska pesti. Hribar tava kot zbežan zajec, slovenska zastava pa vihira ponosneje kot kedaj v rokah voditelja S. L. S.

Slava narodni zavesti!

Dnevne novice.

— **Slovenec in Hrvat.** Prve dni prihodnjega tedna bo zbrana hrvaška duhovščina na evharističnem sestanku v Dubrovniku, hrvaško katoliško-narodno dijaštvo pa na svojem sestanku v Splitu. Ob hrvaški zastavi se bo vila njena slovenska posestrima. Bolj kot kedaj, sta v sedanjem času važna ta sestanka. Hrvaška in slovenska duhovščina bo molila k Bogu za zmago idealov hrvaško-slovenskega naroda, hrvaško-slovensko dijaštvo pa si bo načrtavalo pota za doseg naših skupnih vzorov, zbralo bo čile, mlade moči za bodoče odločilne boje. Naš prisrčen, navdušen pozdrav obema manifestacijama, ki naj pričata svetu, da sta in hočeta biti Slovenec i Hrvat uvijek brat i brat!

— **Hrvat in S. L. S.** V sredo smo dobesedno objavili članek »Agrarier Tagblatt«, »Jugoslovanska politika«, ki je končno stavil S. L. S. sledečo besedo: Zdaj še besedo S. L. S., ki ji vodstva Slovencev in Hrvatov noben nepristranski misleč človek ne odreka. S. L. S. trdi, da smatra hrvaško stvar za svojo stvar. »Liepa naša domovina« je postala, kakor poroča »Slovenec«, bodoča strankina vojna pesem, ker se je s to pesmijo najslavesnejše otvorilo važno zborovanje. Ako hoče stranka dobiti popolno zaupanje Hrvatov, mora dokazati, da si je prilastila vsa hrvaška kulturna stremjenja. Takoj, ko se hoče delati skupna politika, morata postati v praksi slovenska in hrvaška stvar identični: kaka dalmatinska ljudska šola

ravno tako važna, kakor kakšna koroška slovenska. Tega nismo še vselej videli. Ako bo to prepričanje živelo v vseh slovenskih poslancih in jim narekovalo njihovo delovanje, gotovo izginejo pri nekoliko dobri volji vsa nesporazumjenja med Slovenci in Hrvati v avstrijskem državnem zboru in trdno upamo, da v bližnji bodočnosti, kljub hipnemu omagovanju, lahko pozdravimo veselejšo dobo avstrijske jugoslovanske politike, v kar pomozijo Bog! — Na to odgovarjamo bratom Hrvatom: Mi, S. L. S., smo vedno smatrali vsako zahtevo hrvaškega naroda kot svojo. — Ni je niti ene točke, kjer bi se hrvaški poslanci mogli pritoževati. Vseskozi smo nastopali za hrvaške zahteve z isto odločnostjo in brezobzirnostjo, kakor za slovenske. To prepričanje živi v vseh poslancih naše stranke, ki se bodo kakor do zdaj i nadalje držali načela, da morajo zastopniki bratskih narodov, hrvaškega in slovenskega, skupno nastopati v borbi za svoje pravice proti vsem klevetnikom obeh narodov.

— **Odločne besede hrvaškega lista.** »Hrvatska Rieč« v Šibeniku piše: Delo, ki se je sedaj začelo v parlamentu, dobiva od mnogih strani odziva. To je tudi naravno, ker to delo se dviga nad stranke in osebe in je posvečeno celemu narodu, vsej naši domovini. Iz tega dela se samobesbi izključujejo osebni dobički, klikarstvo, sramota suženjstva. Nekateri čutijo, da je mešetarijenju odzvonilo, pa besno udarjajo na vse tiste, ki so pričeli to delo preporoda, to delo združenja narodnih sil. Pa ti ljudje bodo ostali na strani prezirani in proklinjani od naroda. Našega dela ne bodo ne zaprečili, ne ustavili, naše delo napreduje. To delo bo napredovalo, ker mora napredovati, kajti v našem narodu ni mnogo »plačnika« in vladnih slug, kolikor bi jih bilo treba, da zaprečijo delo za zedinjenje in osvobodjenje domovine naše!

— **Poljaki v borbi za Primorsko.** Hrvaški listi se obširno bavijo s člankom poljske »Nove Reforme« »Slovanski Trst«. Ta članek kaže, kako je za Slovence v Trstu in okolici sijajni rezultat zadnjih volitev obrnil pozornost vseh Slovanov na to največjo luko avstrijsko. »Nova Reforma« končuje svoj za nas Jugoslovane velesimpatični članek: **Položaj zahteva od vseh Slovanov največje odločnosti in vztrajnosti, politiko svobodnih rok, ki je položena na lastne sile.** Oči južnih Slovanov treba upreti v Trst, on ima zanje nepregledljiv pomen, a tudi za vse druge avstrijske Slovence. Radi tega je bodočnost slovenskega Trsta in Istre odvisna od političke razumnosti Slovencev in Hrvatov, od njih sloge in vzajemnega podpiranja. — Ta glas »Nove Reforme« je tem važnejši, ker je »Nova Reforma« glasilo poljske demokratične stranke, ene najmočnejših strank v parlamentarnem »Poljskem kolu«, ki je doslej tako daleč stal od skupnega dela slovanskih zastopnikov.

— **Dve obstrukciji.** Iz parlamentarnih krogov se nam piše: Dve obstrukciji sta bili, pravi »brezdijetni« Hribar v »Slovenskem Narodu«: jedna, sklejena v »Narodni zvezi« zoper laško pravno fakulteto, druga pa v zbornici, nepotrebna, ker je tičala laška fakulteta še v odseku. — Pozabil je pa mož, da so spravili Italijani lahko v s a k i p svojo fakulteto v obliki nujnega predloga pred zbornico, kar bi bili tudi brez vsakega dvoma storili, da ne bi bili češki agrarci in poslanci »Slovenskega kluba« nagromadili o pravem času petdeset nujnih predlogov in tako popolnoma onemogočili, da bi laški predlog kdaj prišel na vrsto. Ako bi se pa bili češki agrarci in »Slovenski klub« ravnali po izdajalskem mnenju slovenskih Bienenrothovih podreptic, potem bi bil prišel o b r a v e m č a s u laški nujni predlog in bi bil dobil dvetretjinsko večino; kajti poleg vladnih strank so za italijansko zahtevo tudi socialni demokratje. In dr. Šusteršič je imel zopet prav, ko je na shodu v »Unioni« izjavil, da ako bi ne bilo slovenskih nujnih predlogov, bi bila laška pravna fakulteta s sedežem v Trstu že sklenjena v državnem zboru.

— **»Slovenski Narod« se zaletava v dr. Brejca,** češ, da je začasa valivne prenosne sam nastopil bil proti dr. Šusteršiču. To je res — od takrat se je pa tudi dokazalo, da se je to zgodilo le vsled grde spletke hofrata Ploja. Hofrat Ploj je bil takrat prevzel zastopstvo koroških Slovencev in jo je popolnoma zavozil. »Slovenski Narod« bi bil rekel, da je ko-

roške Slovence prodal. V svesti si svoje usodne krivde, je pa Ploj koroške Slovence, ki ga takrat še niso poznali, nahujskal proti dr. Šusteršiču in tako je prišlo potem do znanih pojavov koroških Slovencev proti dr. Šusteršiču leta 1906. Pozneje so se prepričali voditelji koroških Slovencev, da je jedini krivec — poleg tedanje parlamentarne konstelacije — bil hofrat Ploj in zato je tudi zaslužen izgubil ves ugled med koroškimi Slovenci. Koroški Slovenci so se prepričali po svojem vrlem poslancu Grafenauerju v državnem zboru, kje da se dela nesebično ne glede na osebnosti le za stvar in za nič drugega — kje pa je nasprotno samo osebno spletkanje in osebno štrebarstvo.

— **»Slovenec« članek o zagrebškem vseučilišču** omenjajo z velikim navdušenjem vsi hrvaški listi. Vsi listi z veseljem povdarjajo, da »Slovenec« dobro pojmi važnost vprašanja zagrebškega vseučilišča v političnem pogledu. V tem da vidimo Hrvati in Slovenci velik korak naprej do našega zedinjenja.

— **Mednarodni zdravniški kongres v Budimpešti in slovenski zdravniki.** Sporazumno z zdravniki drugih slovanskih narodov izjavlja »Društvo zdravnikov na Kranjskem«, da se ne udeleži po svojih zastopnikih mednarodnega zdravniškega kongresa v Budimpešti, ki se ima pričeti dne 28. avgusta. — Tako je prav. Sramota pa, da se udeleže tega kongresa nekateri hrvaški zdravniki. Tudi češki in rumunski zdravniki se ne udeleže kongresa ter s tem demonstrirajo proti nasilstvom Mažarov.

— **Skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda«** bo prihodnjo nedeljo na Jesenicah. Ker smo omenili, da je družba prezrla v n e d e l j o sv. mašo, ki je bila celo ob delavnikih običajno na vsopredju skupščin »Družbe sv. Cirila in Metoda«, se »Narod« norčuje, češ, da tudi na zadnjem shodu S. L. S. v Ljubljani ni bilo na vsopredju sv. maše. Gospodje so menda pozabili, da se v Ljubljani človek lahko udeleži sv. maše vsake pol ure, »Ciril Metodova družba« pa prireja skupščino ob 10. uri dopoldne, ko se ljudstvo na Jesenicah zbere pri dopoldanski sv. maši v farni cerkvi. Tako ste najsijajnejši tudi ljudstvu pokazali svoje rožičke, ne glede na to, da ste dali na vsopredju tudi javno telovadbo slavnoznanih jeseniških »Sokolov«, »Orle« pa prezrli. Tako je prav — z barvo na dan! Sedaj bodo sprevideli kaj je »Družba sv. Cirila in Metoda« vsi naši somišljeniki!

— **Liberalna narodnost.** Iz Ribnice se nam piše: Na splošno željo Ribničanov sem primoran pokazati svetu, kako natančno izvršujejo nekateri naši liberalci narodni program. Vedno in povsod bobnaajo za narodno stvar; ustanovili so Sokola, potegnili na svojo stran mladi naraščaj, da bi mu vžgali že zgodaj »ljubezen do slovenskega naroda« (na kakšen način, in kaj je njihov pravi namen, o tem seveda molčim). Pogosto napravljajo veselice, bodisi v prid Ciril-Methodovi družbi, bodisi v kak drug namen, a celo pri takorekoč narodnih veselicah se nekateri gospodje in gospodične ne morejo vzdrževati, da ne bi govorili vsaj ob takih prilikah nemško. Kadar so pa sami skupaj, takrat pa menda sploh ne znajo govoriti slovensko. Menda mislijo dotičniki, da se s tem povzdigujejo nad nižjimi sloji, a se zelo motijo. S tem ravno pokažejo, da se za ljudstvo nič ne brigajo in da ga potrebujejo le takrat, kadar gre za to, da sebi koristijo. Kratkotamo rečem tistim, ki se bodo čutili s tem pismom prizadete: Skrbite najprej zase, začnite se navduševati za slovenski narod najprej pri sebi in šele potem navdušujte k temu tudi druge! Ako pa to pismo ne bo doseglo zaželjenega uspeha, se bom potrudil, storiti še nadaljnj korake in pokazati svetu tiste ljudi, ki rogovilijo po slovenski Ribnici s svojo nemščino, v pravi luči in tudi s pravimi imeni. Toda za enkrat naj zadošča. — Ribničan.

— **Uredništvom hrvaških časopisov** priporočamo, naj kupijo repertorije slovenskih dežel, da ne bomo srečavali v hrvaškem časopisu namestu Dovje vedno Lengenfeld, namestu Radgona Radkersburg, namestu Ormož Fridau itd. Ne pomagajte germanizaciji!

— **Skrajno liberalno strankarstvo pri c. kr. kmetijski družbi kranjski.** Piše se nam: Jako značilno se nam zdi, da pošiljajo naši liberalci svoje najnovejše glasilo »Slovenski Dom« pod takimi litografranimi naslovi, kakršne rabi c. kr. kmetijska družba kranjska za razpošiljanje svojega urad-

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu - ne samo kocke za govejo juho - ampak izrecno

MAGGI-jeve

1 kocka za
1 krožnik (1/4 litra) 6 vin

kocke za govejo juho

kajti te so priznано najboljšje!

nega glasila »Kmetovalec«. Prejeli so na ta način vsi udje kmetijske družbe na ogled tega novorojenčka, ki je skozinskoz liberalen, zavrt pa v »agrarni« plemen. »Slovenski Dom« se tiska v »Narodni Tiskarni«, »Kmetovalec« pri Blazniku — naj nam tedaj oni, kogar se tiče, pojasni, od kje in po kakšni poti, razpolaga »Narodna Tiskarna« z litografiranimi naslovi ndov c. kr. kmetijske družbe? — Dolgoletni član kmetijske družbe.

+ **Za katehetski tečaj**, ki bo 10. in 11. avgusta v Ljubljani smo razposlali vabila vsem članom »Društva slovenskih katehetov«. Vabimo pa seveda tudi druge gg. duhovnike, ki jih zanimlje katehetsko gibanje. Dobrodošli veroučitelji iz Štajerske, Goriške, Istre, Korotana in od drugod! Kdor hoče biti pri skupnem obedu (opoldne) v hotelu »Union« — prvi, oziroma tudi drugi dan — naj to naznani na dopisnici uredništvu »Slovenskega Učitelja« v Ljubljani. (Kompletno kosilo brez pijače 2 K 40 v.) **Odbor D. S. K.**

+ **Deželnozborske volitve na Goriškem.** V »Kmečkem Glasu« čitamo: Dne 29. t. m. je imel izvrševalni odbor Slovenske Kmečke Stranke svojo sejo glede bodočih deželnozborskih volitev. Sklenil je sledeče: Stranka nastopi ob volitvah samostojno. Ne odklanja pa pomoči, katere druge slovenske stranke v deželi, ki bi ji hotela pomagati do zmage. Dne 2. septembra skliče stranka zbor zaupnikov, na katerem določi kandidate za deželni zbor. — Ali bo torej zopet pod krinko »kmečke stranke« se hotelo delovati za liberalizem in za Andreja Gabrščka?! Somišljeniki S. L. S. na delo!

+ **V »Hrvatski Dnevnik«** v Sarajevu je skoro gotovo po pomoči brez vrednosti uredništva zašel inserat »Südmärkine« banke v Gradcu. Upamo, da bo upravništvo ta inserat takoj ustavilo.

+ **Odlikovanje.** Gospod Josip Franke, brat gospoda šolskega svetnika Franketa in oče g. vikarija v Oseku na Goriškem, bivši nadučitelj v Št. Petru na Dolenjskem, sedaj v pokoju v Oseku, je bil te dni odlikovan s častno kolajno za štiridesetletno službovanje. Vrlemo možu častitamo in kličemo: Na mnoga leta!

+ **Galletova tovarna pogorela.** Iz Borovnice Bistre: Predsinočnjem oči devet uri je izbruhnil nenadoma ogenj v Galletovi tovarni. Nenavaden odsev plamena je razsvetiljeval dobre štiri ure daleč okolič. Razume se, da je privrelo veliko ljudstva. Na mestu so bile takoj požarne brambe iz Borovnice z dvema brizgalnami, iz Verda, Stare Vrhniške in Vrhniške. Ogenj je uničil obsežno poslopje. V tem poslopju sta bila postavljena dva »Gartra« in ena navadna žaga ter velike skladišča lesa razne vrste. Poleg poslopja v skladišču je bila velika množina izrezanega lesa. Ko to poročamo, delujejo vsi ognjegasi neumorno in skušajo vsaj rešiti nekatere stvari. Seveda se škoda hipno ne more ceniti. Gotovo pa znaša lepo svoto tisočakov. Podjetje je zavarovano pri zavarovalnici »Nord Britisch«. Vzrok ognja je neznan, to tembolj, ker se delo v tovarni ustavi ob 6. uri zvečer. Razume se, da se v prvem hipu nihče ni upal zraven zaradi nevarnosti parnega kotla, ki proizvaža do 60 konjskih moči. Prva je zapazila ogenj domača ženska. Nato je prihitel gosp. Franc Čič, brzojavni paznik z devetimi delavci, gosp. Podboj pa je navduševal devetorico, ne se ustrašiti nevarnosti. In tako se je brez strahu nadaljevalo gasilno delo.

+ **Policijski funkcionar sporazumljen s svedrovc.** Kakor smo že v včerajšnji številki obljubili, podajamo danes nekatere podrobnosti o zvezi med nekim policijskim funkcionarjem in tržaškimi svedrovc. Svedrovci so imeli torej potem jako lepo zvezo in so bili točno informirani toliko o dogodkih pri policiji, kolikor pri sodniji in da so se torej znali po tem ravnati. In če se pri tem pomisli, da so imeli svoje zaupnike tudi v hotelu Tigor, potem moramo naravnost občudovati to ženišalno organizacijo in se je le čuditi, da niso še več Wertheimerje prevrtali. Policija je imela že delj časa na sumu, da sta v zvezi s svedrovci brata Vincenc in Ivan Lunjevič. Bila sta težko osumljena v več kazenskih pravih, a sta vedno znala izvleči zdravo kožo. Radi stalnega suma je bil Vincenc Lunjevič stavljen pod policijsko nadzorstvo. Dne 19. maja t. l. se je vršila obravnava proti Ivanu Lunjeviču, ki je bil tudi obsojen v dvo-mesečno ječo radi tatvine štirih sodov. Razpravi je prisostvoval tudi Vinke Lunjevič, a med tem se je bilo nabralo proti njemu toliko obtoževalnih okoliščin, da je policijski agent Witscher dobil nalog, naj aretira Vinke Lunjeviča. Ko se je toraj Lunjevič vračal od razprave, ga je čakal pred dvorano omenjeni policijski agent ter ga pozval, naj gre z njim na policijo. Lunjevič je rekel: »Dve uri popoldne je že in nisem še obdeloval in s praznim želodcem naj bi šel na policijo?« Pričaka sta se nekoliko časa in konečno je policijski agent Witscher, ki je bil tudi sam lačen, res privolil, da sta šla skupaj obedovat. Ko sta prišla iz gostilne, je rekel Lunjevič

agentu: Ali ne bi bilo možno, da me sprejmete, prej nego grem na policijsko ravnanje, k političnemu oficijalu X. Agent se je nekaj časa upiral, končno je pa privolil tudi v to. Ko sta prišla na komisarijat, je oficijal X. obadva odvedel v svoje privatno stanovanje. Tu se je zaprl z Lunjevičem v posebno sobo, dočim je moral agent čakati zunaj. Pogovor je trajal eno uro. A dasi se je vršil pri zaprtih vratih, je vendar agent Witscher čul, da se je Lunjevič pretil policijskemu oficijalu. Iz vsega tega izhaja, da je bil dotični oficijal X. sporazumljen z Lunjevičem in drugimi svedrovci. Preskrboval da jim je celo potrebno orodje za vlome. Policijski agent Witscher je o vsem tem poročal svojim predpostavljenim. Dobil je zato, ker je šel z aretirancem skupaj na obed — dolg nos, a ker je bilo le na tak način možno, da se je razkrilo tajno zvezo med policijskim funkcionarjem in svedrovci, je ostalo samo pri — dolgem nosu! Ker redarstveni ravnatelj Manussi ni hotel škandala, je pustil, da je vse skupaj zaspalo. Policijski oficijal X. obersvedrovec, je torej še vedno v službi! O tem policijskem oficijalu X. so znane tudi še druge podrobnosti, ki ne govorijo ravno v njegov prilog. Pred leti je umrl neki podvzetnik voz, ki je zapustil vdovo in 3 ali 4 mladoletne otroke. B. je zapustil premoženje v vrednosti 60 do 70 tisoč kron. Oficijal X. je bil varuh. Oskrboval je premoženje tako izborna, da se je isto v kratkem pomanjšalo za več tisočakov. Prejšnji redarstveni ravnatelj Busich ga je radi tega poslal v Pulj, kjer je ostal osem mesecev ter se potem zopet vrnil v Trst. O omenjenem oficijalu je sploh znano, da je sprejemal darove od sumljivih oseb. Znan je o njem stvari, da se je naravnost čuditi, kako da more biti tak človek še funkcionar policije. O neki priliki je bil aretiran neki Rus. Našli so pri njem 300 rubljev ter mu jih odvzeli. Onih 300 rubljev je izginilo na popolnoma nepojasnen način iz sobe, kjer je uradoval oficijal X!

+ **Povišana sta ad personam v IX. činovni razred c. kr. okrajna tajnika Martin Jeretin v Litiji in Adolf Rohrmann v Kranju.**

+ **Nesreča v Kranju.** Deček Alojzij Rakovec, star 10 let, se je obesil na neki voz, na katerem so bili sodi z lanenim semenom. Padel je z voza na tla in se ubil.

+ **V Opatiji bo 1. avgusta na Slatini velika veselica ondotnega ogniegasnega društva.** Začetek zabave ob 6. uri zvečer.

+ **Kdo je bil obešenec na Igu?** O tem se nam poroča: Za časa, ko se je izvršil samoumor na Igu, je peljal na škofeljsko-kočevski cesti neki voznik čez Turjak. Pri sebi je imel človeka, ki je govoril v ribniškem dijalektu. V Rogovili je dotični človek stopil z voza in izginil v goščo. Mož je kazal znamenja blaznosti. Ako v ribniškem okraju koga pogrešajo, naj naznanijo.

+ **Lekarne v Gorici.** V Gorici otvorijo šesto lekarno.

+ **Kanalizacija za Radovljico.** Deželni inženir Stembrov je napravil kanalizacijski načrt za Radovljico. Stroški so proračunjeni na 42.000 kron. Radovljiški občinski svet je sklenil, da prouči načrt posebnih odsek, ki mora v prihodnji seji poročati o njem.

+ **G. Filjan,** odlični član hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu, je prosil za umirovljenje.

+ **Nova iznajdba.** Szegedinski uradnik brzojava Jožef Vegman je iznašel napravo, ki omogočuje telefonirati iz brzovalnika, ko je brzovalnik v najhitrejšem teku.

+ **Žaloigra v sodni dvorani.** Med sodno razpravo je v Little Roku v Arkanzasu ustrelil bogati Ellis svojega osebnega sovražnika Natanaela Wellisa.

BOSANSKO USTAVO

Burian jutri v avdijenci v Islu cesarju predloži v sankcijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ČEŠKI NARODNI SOCIALCI ZA OBSTRUKCIJO.

Praga, 31. avgusta. Na shodu v Pardubicah je govoril poslanec Fresl. Narodni socialci so izrekli obstrukcijo zaupanje. Dalje je Fresl poročal o obstrukciji v Plznu, kjer je obsojal tiste stranke, ki ljudstvu zamočajo prave vzroke obstrukcije in napovedal, da prično narodni socialci zopet z obstrukcijo takoj, ko se snide državni zbor.

SKUPŠČINA HRVAŠKE KMEČKE STRANKE.

Zagreb, 31. julija. Skupščina hrvaške kmečke stranke se vrši dne 22. avgusta, od 8. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od 2. do 6. ure popoldne v Zagrebu.

RAZSODBA V PROTIVOJAŠKEM PROCESU.

Praga, 31. julija. Danes je bila izrečena razsodba proti češkim antimilitaristom. Od 46 obtožencev je bilo oproščenih 35, 11 pa obsojenih v ječo od 3 do 5 mesecev.

JANINA BOROVSKA PRED POROTNIKI.

Krakov, 31. julija. Janina Borowska, morilka Levickega, pride pred porotnike septembra.

ZOPETNI POLET ZEPPELINA.

Friedrichshafen, 31. julija. Danes zjutraj je poletel grof Zeppelin s svojim zrakoplovom na mednarodno razstavo v Frankobrod.

SESTANEK RUSKEGA CARJA S PREDSEDNIKOM FRANCOSKE REPUBLIKE.

Cherbourg, 31. julija. Tu sta se sestala ruski car in predsednik francoske republike.

ŠPANSKA REVOLUCIJA.

London, 31. julija. »Morning Leader« poroča z včerajšnjim dnem iz Barcelone čez Lizbono: V Barceloni traja boj na barikadah, ki so postavljene po vseh cestah. Barikade obstreljuje artiljerija. Vstašev je grozno veliko pobitih. Kljub groznim izgubam pa še vedno branijo barikade. Po predmestnih ulicah so ceste nasute z mrtvim vstaši in vojaki. Vladne čete še vedno niso gospodarice v Kataloniji.

Pariz, 31. julija. Iz Madrida dohajajo poročila, da se množe upori v armadi. Velik del vojakov je revolucionaren in noče ubogati častnikov.

Pariz, 31. julija. Iz Barcelone se poroča, da so pomorili delavci več delovodij, ker so se upirali stavki. Zelo je poškodovana elektrarna. V vseh manjših krajih ob železniški progi Barcelona-Girona še vedno trajajo boji. Revolucija se še vedno širi. Večinoma nastopajo ženske proti vojakom z razgaljenimi prsmi in z otročiji v rokah. Kakor furije napadajo vojake. Položaj je za vojake nekoliko ugodnejši, a poulični boji še vedno trajajo.

London, 31. julija. Poroča se, da je vsak čas pričakovati, da se imenuje vojaška vlada.

NOVA VOJAŠKA OJAČENJA ZA MELILLO.

Pariz, 31. julija. Ministrski svet je sklenil, da pošljejo nova ojačenja v Melillo, in sicer v taki meri, da bode razpolagal general Marina z 25.000 do 30.000 vojakov.

INFANT DON CARLOS NA BOJIŠČU.

Madrid, 31. julija. V Madrid se je povrnila vsa kraljeva rodbina. Infant Don Carlos de Bourbon prevzame poveljstvo druge kavalerijske brigade in odpotuje v Afriko.

ZADNJE VESTI IZ ŠPANIJE.

Madrid, 31. julija. Vlada zatrjuje, da je vstaja v Barceloni zadušena in da so španski vojaki na bojišču gospodarji položaja.

UČITELJ TAT.

Berolin, 31. julija. Policija je aretirala praškega učitelja Pietscheka in njegovo sestro, ki sta pod imenom baron Robert Gottesheim z Dunaja in Maria Jamson ukradla v nekem penzionatu 3000 do 4000 mark.

SLOVACKI SE POKOPLJE V WAWELU.

Krakov, 31. julija. Kardinal nadškoj Puzyna je dovolil, da se sme Slovacki pokopati v Wawelu.

RUSKA STOLICA ZA AERONAVTIKO.

Peterburg, 31. julija. Stolypin se je izjavil za ustanovitev aeronavtiške stolice na kljevski tehnik.

SILNI POTRESI.

London, 31. julija. V mestu Acapulco sta bila dva silna potresna sunka. Potres je uničil polovico mesta. Tudi iz drugih krajev prihajajo poročila o močnih potresih.

Ljubljanske novice.

Iz Ljubljancev in okoličani, pozor na 22. avgust! V nedeljo, dne 22. avgusta, popoldne, bo na Viču pri Ljubljani velika slavnost na korist Slovencev v Št. Ilju in na korist »Društvenega doma« na Viču. Slavnost bo imela obširen spored, za vsakega bo dovolj zabave in poštenega razvedrila. Kljub velikanskim pripravam bo vstopnina samo 20 vin., tako da se te velike ljudske veselice lahko udeleži sleherni naš somišljenik, vsaka naša somišljenica. Obširneje o pripravah bomo še poročali, za danes opozarjamo tudi naša okoličanska društva na dan 22. avgusta in jih prosimo, da pohite ta dan na prijazni Vič. — Ljubljana in okolica naj se v bratski slogi zbereta dne 22. avgusta na prilaznem Viču!

Iz Premožnejše somišljenike, posebno našo inteligenco prosimo, da se ozirajo na naslednjo prošnjo »Slovenske dijaške zveze«: Slovensko katoliško narodno dijaštvo priredi 30. in 31. avgusta in 1. septembra svoj letošnji sestanek v Ljubljani. Ker se ga bodo dijaški-somišljeniki gotovo v velikem številu udeležili, se obrača pripravljavni odbor tem potom do vseh prijateljev v Ljubljani s prošnjo, da bi mu za omenjene dneve bodisi proti mali odškod-

nini, bodisi zastoj dali na razpolago nekaj prenočišč. Naznanila na dopisnici hvaležno sprejema: Stanjko Masič, stud. iur., Ljubljana, Zalokarjeva ulica 10.

Iz **Ota Hribar!** Za ravnateljsko mesto v »Mestni hranilnici« se vrši zanimiv boj. Dr. Triller je za dr. Windischerja, večina občinskih svetnikov za g. Milohnojo. Zupan Ivan Hribar je pa priplaval nad vse te »kombinacije« in je v svoje poročilo zapisal: »Vsekakor pa moram pripomniti, da bomo doma primerno izobrazeno (!) moč težko dobili (!!) torej bo na vsak način treba nam je dobiti izven dežele.« Tu imate Ivana Hribarja!

Iz **Umrla** je 29. t. m. v Mengšu gospodična Ela Sirk, učenka tretjega razreda višje dekliske šole v Ljubljani. Izrekamo svoje globoko sožalje njenim sorodnikom.

Iz **Ploj in poštni uslužbenci.** Iz krogov poštinih uslužbencev se nam poroča: V seli odseka državnih uslužbencev se je kakor čitamo v »Oesterreichischer Posthornu« dvorni svetnik dr. Ploj nečuvstvo huiškajoče izjavil proti željam uslužbencev, češ, da se godi mnogim bolje, kakor pa uradnikom. Službena pragmatika je nemogoča, ki bi določala uslužbencem pravice, ki jih zdaj dejansko imajo. Poteguje se le za uradniško pragmatiko. Visoki državni uradnik hofrat Ploj lahko tako govori, ker se njemu dobro godi. Vprašamo ga samo, bi li bil on, visoki uradnik zadovoljen, ko bi se mu približno 10 let za napredek plače črtalo in potem pa 11 stopinj po 3 leta in 2 po 4 leta. Z drugimi besedami se to pravi, da mora služiti 51 let, predno doseže najvišjo plačo. Svetujemo Ploju, naj se kar posluži tudi zase teh določil. Tak je tisti dvorni svetnik Polj, za katerega se »Slovenski Narod« zadnje čase tako toplo zavzema.

Iz **Samoumor v deželni blaznici.** Na opazovalnem oddelku deželne blaznice se je 28. t. m. ponoči obesila kočarica Marija Zotman iz Trzina, stara 30 let. Danes so jo pokopali.

Iz **Slovenskega stavbinskega društva.** Dne 24. julija se je vršil občni zbor »Slovenskega delavskega stavbnega društva«. Izvoljeni so bili v ravnateljstvo: Kocmur Alojzij za načelnika, Fran Gorjup za tajnika, Fran Pezdur za blagajnika, Alojzij Čatar, Ivan Černič in Peter Bizjak pa za odbornike. Za kontrolorja sta bila izvoljena: Anton Kralj in Mihael Moškerc. Za pregledovalce računov pa Andrej Sever, Fran Gartner in Jožef Gostinčar. V razsodišče gg.: dr. Krek, dr. I. Janežič, dr. A. Janežič, Fr. Falatov in A. Snoj. Društvo je imelo leta 1909 prometa 137.639 K 11 h. Člani so tekom leta 1908 odplačali na amortizacijo in obresti 29.700 K 54 h; ostala kupnina za hišice članov pa je znašala koncem leta še 59.148 K 47 h. Društvo ima v Rožni dolini še 14 parcel, katere bo v kratkem razprodala med člane in se je sklenilo prej ko mogoče pričeti zopet z zidanjem hišic. Občni zbor je izrekel gospodu dr. Kreku zahvalo za izredno naklonjenost in požrtvovalnost za društvo in naročil, da mu odbor to pismeno sporoči. — Vsi člani in oni, ki bi društvu radi pristopili, naj se v slučaju, da žele dobiti kako parcelo za hišo v Rožni dolini, zglašajo tekom štirinajstih dni v »Ljubljanskem konsumnem društvu«, Kongresni trg št. 2, med 6. in 8. uro zvečer. — Odbor.

Iz **V pisarno dr. Pegana** vstopi kot vodja pisarne g. Vekoslav Kocmur.

Iz **Umrla** je zasebnik g. Jožef Jaklitsch, star 73 let.

Iz **Odbor »Šentpeterskega prosvetnega društva«** je sklenil, da se društvo udeleži 11. zleta v Kamnik dne 8. avgusta. Odbor poziva zato svoje člane, da se tega zleta v obilnem številu udeleže in svojo udeležbo do 5. avgusta odboru naznanijo. Posebno gotovo naj se naznanijo tisti, ki hočejo imeti skupen obed.

Iz **Ruskih srednješkoli učiteljev v Ljubljani.** Včeraj je bivalo 33 ruskih srednješkoli učiteljev in učiteljic pri nas. Ogledali so si I. mestno deško ljudsko šolo, deklisko šolo pri sv. Jakobu, deželni muzej in z Ljubljanskega Gradu našo okolico. Vse jim je zelo ugajalo — posebno ko so po dolgem potovanju po Nemčiji, Švici, Italiji našli tu svoje slovanske brate. I. jih je izstopilo med vožnjo iz Trsta v Postojno, kjer so bili tudi prav prijazno sprejeti. Spali so v hotelu »Ribnik«. Ogledali so si Postojnsko jamo in šli pogledat na stari grad. Tam se jim je žal pripetila nesreča, da si je med skalovjem tovarišica Marija Vladimirovna Rotova, gimnazijaska učiteljica iz Sudži, Kurske gubernije, zlomila nogo. Prenesli so jo s trudom na vajah v postojnsko bolnico. — Danes zjutraj odpeljali so se preko Gorenjske na Dunaj.

Iz **Naši »Rusi«** pri »Narodovem« uredništvu niso nič kaj posebni poznavalci rusčine. Z ruskimi učitelji je prišla v Ljubljano ruska učiteljica, ki je napravila rusko pesem na čast Ljubljani. »Narod« je to kratko pesem ponatisnil, v tisku je pa nad 20 pomot. Na rovaš pesnice teh pomot menda ne moremo računati.

Iz **Narodno-obrambnemu odseku S. K. S. Z.** je darovala g. Franja Cigler nekaj

slovenskih molitvenikov. Hvala ji! Odsek potrebuje še več slovenskih molitvenikov, posebno primernih za dijake. Prosimo! Dobrodošle tudi druge slovenske knjige. Knjige sprejema uredništvo »Slovenca« od 4. do 5. ure popoldne.

Musica sacra. Jutri, v nedeljo, se bo ob 10. uri izvajalo v stolnici: Missa Cunibert, zložil P. Rampis, graduale Constitues eos, zložil Ant. Foerster, ofertorij Constitues eos, zložil St. Premrli.

Ugoden čas za stavbeno sezono bode le še par mesecev. Naprošeni smo objaviti, da je na knezoškofjskem posestvu v Ljubljani, Šentpetersko predmestje, na prodaj še več jako lepih, manjših in večjih, a nikakor dragih parcel. Cena od 5 K 50 vin. dalje za kvadratni meter. Kraj je peščen in popolnoma suh, torej jako zdrav. Pojasnila da... Kristan, deželni nadoficijal, sv. ra cesta št. 97, vsak dan popoldne od 3. ure naprej.

Ljubljanska obrtna šola. Nemški viteški red je izjavil, da proda ljubljanski občini 14.240 m² sveta ob podaljšani Gorjupovi ulici za 44.527 kron.

Poročila se je 26. t. m. na Turjaku grofica Edit pl. Auersperg, hči c. in kr. dvorjana Leona grofa Auersperga in rajne grofice Antonije Auerspergove, rojene baronice pl. Schmidburg, z Elekom Agostonom de Kis-Jóka.

Na novi mitnici na izanski cesti je tako ozka cesta, da dva voza ondi ne moreta stati. Promet je silno oviran. Naj bi se vendar napravil primeren prostor, da bi se vozovi mogli ogibati. Najbolje bi se bilo in izancem najbolj ustrezno, ako to cesto sprejme dežela med deželne ceste.

Poljsko akademsko umetniško društvo v Krakovu namerava napraviti znanstveno ekspedicio v Ljubljano in tu proizvajati kak klasičen proizvod poljske dramatike.

Umrli so: Ema Philip, poslovdjeva hči, 7 tednov, Strelške ulice 15; Angela Sirk, mesarjeva hči, 18 let, Poljanska cesta 70.

Vtihanec. Dne 26. t. m. je prišel na Radni (Brezovica) med odsotnostjo domačih v Kušarjevo odklenjeno hišo nek tat in tam našel ključ od kašče, nakar je šel tja in preiskal vse omare in posteljo, v kateri je bila denarnica s 140 K. Iz denarnice je ukradel bankovec za 100 K in enega za 20 K, potem pa odšel. Tat je velike postave, velikih rmenih brk, dolgoličen, je imel sivkast suknjič in raztrgane čevlje.

Darovi.

V SKLAD OBMEJNIH SLOVENCEV.

Koroški slovenski duhovniki, zbrani na pastoralni konferenci v Velikoveni dne 15. julija, pošiljajo 220 K. Prispeva vseh enajst duhovnikov velikovške dekanije z motom:

Mi sami trpimo,
a radi delimo
z veseljem tim večjim
tudi z bratom trpečim.

Darovali so č. gg.:

- 161. Čemer Šimon, dekan, 20 K;
- 162. Volavčnik Jan., župnik, 20 K;
- 163. Treiber Franc, župnik, 20 K;
- 164. Kindelman Jak., župnik, 20 K;
- 165. Kramar Ovetko, župnik, 20 K;
- 166. Drdljak Jožef, župnik, 20 K;
- 167. Hrabar Dragotin, župnik, 20 K;
- 168. Rosman Franc, župnik, 20 K;
- 169. Ebner Janez, kanonik, 20 K;
- 170. Dobrovc Jožef, župnik, 20 K;
- 171. Dolinar Ivan, provizor, 20 K.

Ta dar govori več kot vsi pozivi. Vsak naš somišljenik, vsaka naša somišljenica naj sledi!

Štajerske novice.

Š Za slovensko katoliško izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu je daroval g. Franc Bukšek na Dunaju 2 kroni. Srčna hvala! Bog plati! Vivant sequentes!

Š Za gvardijana ptujskega minoritskega konventa je izvoljen p. Norbert Povoden.

Š Umrli je v St. Ilju pri Velenju posestnik Jakob Sredenšek, bivši občinski odbornik in načelnik kr. šolskega sveta.

Cerkveni letopis.

c Za zgradbo kapelice presv. Srca Jezusovega v Rožni dolini pri Ljubljani je daroval mil. g. stolni prošt J. Saiovic 10 kron.

c Spremembe v duhovščini. Iz Trsta poročajo: Č. g. Marij Arbanassich pojde iz Brezovice za kaplana v Buje. Č. g. novomašnik Magdič Franc pa pojde na kaplana v Brezovico.

c Romarski vlak na Sveto Goro, na Brezje in na Bled se bo v ponedeljek, dne 9. avgusta ustavil tudi v Ljubljani ob 7. zjutraj. Nazaj pride že drugi dan v torek ob 7. zvečer. Vožni list za 4 K 90 vin. se dobi v trafiki pri Soukalu pred škofijo št. 12.

c Koperski kapiteji odlikovan. Prevzvišeni g. škof dr. Nagl je poskrbel za posebno odlikovanje prvega dostojanstva v koperskem kapitelju. Vsled prošnje tržaškega škofa je namreč sv. oče Pij X. dovolil za vedne čase, da sme vsakokratni koperski prošt rabiti škofovske insignije (usus pontificalium). Dosedaj tega ni smel, izvzemši če je bil apostolski protonotar.

2117 1-1

ANGELO SIRK

gojenko III. l. višje dekliške šole v Ljubljani

po dolgi, mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, v 19. letu njene starosti danes ob pol 1. uri popoldne k Sebi v boljše življenje.

Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo dne 1. avgusta ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Poljanska cesta št. 70 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. Maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi pri Sv. Petru.

Preblogo pokojnico priporočamo vsem v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 30. julija 1909.

Ivan Sirk, oče. — Ana Sirk roj. Podboršek, mati. — Ana, Josip, sestra in brat.

30 vin. 30 vin.

Chiragrin

Nikako potenje nog, kurja očesa in trdo kožo, nobenih pekoč in utrujenosti, kratko prerojen

se čuti človek po eni kopeli za noge s pralnim praškom „Chiragrinom.“

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Koder se ne dobi, obrne naj se naravnost na izdelovalca Mag pharm.

2103 10-1

VIKTOR OTTOREPETZ, Gradec I.

v Ljubljani v lekarni Majer, Trnkozcy, droger. Kanc.

Trgovina z lesenimi izdelki išče

= učenca =

iz boljše hiše. Istotam se sprejmeta tudi dva vajenca za pletenje košar. Nastop takoj. Ponudbe na g. Dragotina Zupancića v Zagrebu.

2113 1-1

Proda se 2091 4-1

posestvo

v občini Zreče, Štajersko, 38 oralov travnikov, njiv, gozdov: enonadstropna hiša, gospodarstvena poslopja, potem gostilna, žaga, kovačnica, pekarija, mlin, opekarna. Več pove lastnik Ludovik vitez Matthieu, Zreče pri Konjicah.

Stara gostilna

na dobrem prometnem kraju v Ljubljani se odda na račun gostilničarju, ki založi kavcijo 1000 K. Več se poišče v Gradišcu 13.

2116 3-1

Cunard Line

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonija, 24. avgusta, Pannonia, 7. sept., Carpathia, 21. sept. 1909.

iz Liverpola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 7. avgusta, 28. avgusta, 18. septembra, 16. oktobra 1909. Mauretania, 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odasek, Ljubljana, Slomskove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Zahvala. 2181

Pretreseni vsled nepričakovanega udara, ki nas je zadel ob priliki nenadne smrti našega preljubljenega, nepozabnega in nenadomestljivega sina, brata, strica, preč. gospoda

Stanka Peharca

mešnega župnika v Črnomlju

izrekamo tem potom najpriskrnejšo zahvalo vsem, ki so se potrudili, da so z osebno udeležbo, s pismenimi ali drugimi izrazi sočutja skušali utešiti našo bridkost in bolečino, katero občutimo ob tej nenadni izgubi.

Najiskrenejšo zahvalo premil. gospodu proštu dr. Sebast. Elbertu, ki je spremljal truplo v družbi prečastitih gg. kanonikov, prečast. duhovščine iz belokranjske in novomeške okolice, v spremstvu visokorodnega g. glavarja, državnih, deželnih uradnikov, šolskih, občinskih in drugih zastopnikov iz črnomeljskega in novomeškega okraja do mesta, kjer je bil ganljiv razstane med očetom in otroci, med župnikom in v nepričakovani množini udeleženi črnomeljski župljani, ki so se na pretresljiv, nepopisen način zalaganja poslovili od svojega duhovnega pastirja.

Enako iskreno zahvalo prečastitemu g. svetniku v Trzinu, vsej preč. duhovščini, vsem uradom, vsem sorodnikom, vsem Tržičanom, ki so svojega sobrata, sorodnika, rojaka, prijatelja, preljubega pokojnika spremlili k večnemu počitku. Vsem in vsakemu posebej našo najiskrenejšo zahvalo. Zlasti mestu in župniji Črnomelj, ki je v tako častnem številu prišlo po slovo od gospoda Stankota.

Vsestransko obilna udeležba, vse častno spremstvo iz Dolenjske, Gorenjske in Notranjske iz vseh stanov nam je bila v veliko tolažbo ob prebriski izgubi, katero obžaluje

Rodbina Peharčeva.

Tržič, 31. julija 1909.

Najpriskrnejšo zahvalo

izrekam vsem, ki so se udeležili v tako obilnem številu 26. julija t. l. zadnjega spreveda nikoli pozabne

MICI SEVER

učiteljice dekliških vrtcev

ki je v cvetu mladosti stara 23 let — zapustila zalujoče.

Prav posebno zahvalo pa izrekam č. duhovščini, ki je blago pokojnico spremlila na njeni poslednji poti. Zahvaljujem se iskreno g. naduč. Bajcu, ki je s šolsko mladino, venci in zastavo skazal nepozabni Mici zadnjo čast, in ravno tako njegovi gospe, ki je z vso vno skrbela pokojnici za lep zadnji spreved. Posebej se še zahvaljujem našemu vrlu izobraževalnemu društvu, ki se je udeležilo pogreba z vncem in še prav priskrno bratom Orlom, ki so nesli pokojnico k zadnjemu počitku, bodisi domačim iz Sp. Idrije, kakor bratom Orlom iz Idrije z okrožnim predsednikom I. Jazbar na čelu in bratom iz Zirov, ki so prihiteli v tako veliki udeležbi z zastavo skazat pokojni poslednjo čast. Ravno tako se ganljivo zahvaljujem Marijini družbi, ki se je udeležila pogreba z dvema venci, dekletam članicami kršč. sl. izobr. društva, ki so svečile ob krsti ter tudi č. sestram usmiljenkam, ki so se udeležile pogreba.

Hvalo izrekam našim in idrijskim pevcem, ki so v zadnjo slovo zapeli pokojnici ganljive žalostinke. Prav priskrno se zahvaljujem tudi gg. učiteljem iz Idrije in g. učiteljici Gostiševi, vsem paznikom, kakor tudi vsem drugim obilnim udeležencem iz Idrije in domačinom za mnogobrojno udeležbo. Zahvaljujem tem potom tudi vse, ki so pokojnici kakorkoli v težki bolezni lajšali hudo trpljenje in ji tudi ob smrti in pogrebu z udeležbo in venci izkazali svoje sočutje in naklonjenost.

2114 1-1

V Spodnji Idriji, 27. julija 1909.

Terezija Sever, mati.

Izjava.

Na vsestransko podla obrekovanja gospoda Andreja Podboj, trgovca v posestnika v Ribnici, ki naj bi izvirala iz moje hiše izjavim podpisani, da poznam imenovanega le kot poštenega in doslej neomadeževanega moža, ter je njegova hiša vredna istega spoštovanja, kakor do sedaj.

V Ribnici, 29. julija 1909.

Ant. Kersnič l. r.

posestnik in krekar v Hrovači.

Predstoječo vsebino potrjujem podpisani v celem obsegu na podlagi svojih tožadnih informacij.

Fr. Dolinar l. r.

dekan.

2120 1-1

Gostilna

se odda v najem takoj ali pozneje. Pojasnilo daje zaloga Puntigam v Ljubljani.

2008 4-1

Hiša št. 14 na Bregu je na prodaj

pod jako ugodnimi pogoji. — Najboljše informacije daje gospod dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljubljani.

2098 4-1

Učenca

2009 sprejme v trgovino z mnogovrstnim blagom **Ferd. Hlebš v Kranju.**

Stanovanje

2115 obstoječe iz 2 ali 3 sob, kuhinje in pritlikin z vodovodom, eventualno tudi nekaj vrta, z opravo ali brez nje, se odda v najem za poljubno dobo v hiši tik samostanskega vrta na Brezjah. Več se poišče pri lastniku hiše, tamošnjem organistu.

Lep hlev

za dva konja in dve šupi s podstrešjem za krmno se takoj odda. — Več pri D. Rovšku, fotografu, Kolodvorske ulice 35.

1774 (1)

Gozdar

v pokoju, želi službe pri graščini ali v kaki lesni trgovini. Ponudbe na upr. »Slov.« 1992 5-1

Ravnokar so izšle nove dvostranske slovenske plošče

Cena 4.— krone in po 2 K 50 v. Velika zaloga gramofonov od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zato zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

Fr. P. Zajec urar in optik v Ljubljani, Starl trg 26

Vsak pes

se zelo naglo privadi

Fattingerjevi mesni pogači za pse

in se dobro razvija.

Zahtevajte cenike, prospekte in brošure o preizkušeni krmi za pse, perutnino, fazane, kunce, divjačino od trvdke

Henrik Polsterer,

tovarna za Fattingerjeve pogače za pse in krmlila za perutnino.

Dunajsko Novomesto.

Zaloge v Ljubljani:

Fr. Grošelj in Peter Lassnik.

V lastnem interesu zavračate vselej odločno vsa ponarejanja.

Ustanovljeno 1893. 300 najvišjih odlikovanj.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočni poklical našega ljubljenega očeta, brata, strica, gosp.

Ivan Javornika
posestnika na Krki

danes jutraj v 56. letu, previden s sv. zakramenti v boljše življenje.
Zemeljske ostanke predragega rajnega prenese v nedeljo 1. avgusta ob 1/2 8. uri jutraj iz hiše žalosti na tukajšno pokopališče.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšni farni cerkvi.

Krka, dne 30. julija 1909.

Žalujoči ostali.

2125 1-1

2112 1-1

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljeni oče, ozir. stari oče, tast, stric in prastric, gospod

FRANC ŠENK

danes ob 3/4 12. uri dopoldan po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 81. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb predragega rajnika bo v nedeljo, dne 1. t. m. ob 1/2 6. uri iz hiše žalosti sv. Petra cesta št. 27 na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.
Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 30. julija 1909.

Žalujejo rodnine Šenk-Vičič.

POZOR! Pet velikih kosov travnikov

je naprodaj. Prodaja se posamezno ali vsi skupaj. Poizve se na Dolenjski cesti v gostilni »pri Plankarju«.

2122

Koln ob Renu. 2121 3-1
Gruss, zaloga naslovov
santem na domu. Rob.
zaslužek s trajnim pi-

2 krojaška pomočnika

za fino in v trajno delo in enega ali dva, učenca sprejemem takoj Alojzij Glušič, krojaški mojster v Mokronogu na Dolenjskem.

2122 1-1

ZLATO NA OBROKE.

2107 1-1

Vsak, ki pošlje 14 K dobi takoj krasno, pristno srebrno remontoir-uro z dvojnimi okrovi, mostno kolesje; 14 kar. zlato verižico uradno puncirano moderne fasone za gospode in dame 66 gramov težka za 14 K na obroke po moji pogodbi po 4 K mesečno. Prvi znesek od 14 K se lahko vzdigne po povzetju. Razpošilja se povsod. R. Lechner, razpošiljalnica ur in juv. Lundenburg, št. 74, Moravsko.

Razpisuje se služba

organista

ki se mora nastopiti takoj. Mesečna plača 72 K in pete črne maše z libero posebej 2 K. Pogrebi so vsteti že v mesečni plači razven velikih konduktov, ki se plačujejo še po vrhu s 3 kronami. Zahteva se stroga cecilijanska izobraženost, popolna spretnost v orgljanju, jasni obsežni glas za petje in pošten katoliški značaj ter neomadeževana preteklost. Zupni urad Zagorje ob Savi 30. julija 1909.

2119 1-1

Krasno darilo

Vam pošljemo zastoj in poštne prosto, ako nam pošljete v svrhu razpošiljanja naših cenikov

100 naslovov (samo pokrajini ne glavnih mest).

od zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, duhovnikov, gospodarjev, gospod. in tovarniških uradnikov, boljših zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. iz Vašega bivališča in bližnje okolice, napisane lepo in razločno na eni poli papirja.

2106 1-1
Oddelek patentovanih novosti
Dunaj II., Untere Donaustr. 39-VIII.

Pozor!

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi nova modna trgovina

Peter Šterk

Stari trg št. 18 Ljubljana Stari trg št. 18

kot zelo solidna za nakup raznega modnega blaga.

Velika zaloga moškega ženskega in otročjega perila, najmodernejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, nogavic, ovratnikov, zavratnic, šerp, pajčolanov, otročjih oblek, svile za bluze in nakite, svilne trakove, posamentrije, čipke, šlinge in vse potrebščine za šivilje, kakor tudi velika zaloga najmodernejših in najboljših moških klobukov, čepic in slamnikov, vse po najnižji ceni.

1495 1

St. 11333.

2110 3-1

Razpis.

Za popravo ceste Podrošt-Petrovobrd v cestnem okraju Škofja Loka na 30.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 10. avgusta t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono doposlati je za pečatenje z nadpisom:

»Ponudba za prevzete poprave ceste Podrošt-Petrovobrd«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski,

Ljubljana, dne 29. julija 1909.

POZOR!

POZOR!

POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurija Jankoviča naslednik

1110 (1)

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ul. 31

se priporoča slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novonabavljenim modernim vozom.

Cene zmerne!

Postrežba najtočnejša!

2109 1-1

OKLIC.

AI 414/9

11

Na prostovoljni javni dražbi se bodo dne

10. avgusta 1909, dopoldne ob 9. uri

prodajale v Ljubljani, Poljanska cesta št. 79 v zapuščino umrlega Valentina Egidija Vrhovec spadajoče premičnine kakor: gospodarsko orodje, slama, opeka, obleka, ena srebrna žepna ura, 3 konji in poljski pridelki.

Skupilo je založiti takoj v roke sodnega komisarja.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. V,

dne 28. julija 1909.

Naznanilo.

Slav. p. n. občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril na novo urejeno

trgovino z urami
zlatnino in srebrnino

v lastni hiši v Škofji Loki,
Glavni trg šte. 119
prej dr. Arkotova hiša.

Po izkušnjah, pridobljenih po večletnem delovanju pri velikih tvrdkah n. pr. Fr. Fessl v Celovcu, K. Liedel v Lincu in J. Schmidt na Dunaju, izvršujem v svoji delavnici naj-finejša in precizijska dela v urarski stroki. Tudi imam na izbero veliko zalogo zlatih, srebrnih žepnih ur, kakor tudi „Omega“, „Schaffhauser“ in „Zenith“ ure, dalje budilnice in vsake vrste zlatnine in srebrnine.

Priporočam se za obilno naročbo in mnogo-brojen obisk. Z odličnim spoštovanjem

Franc Benedičič,
urar in trgovec
v Škofji Loki na Glavnem trgu.

2097 1-1

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v svoji novi, največji in po najmodernejšem sistemu urejeni tovarni na Kranjskem za upognjeno pohištvo in deščic (parket)

Stole, različne vrste od priprostega do naj-finejšega izdelka, naslonjače, gugal-nike, pisalne fotelje, obešalnike, mize v vsaki velikosti, vrtno stole, stole za glasovir i. t. d.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in hrastovih na par prepariranih deščic (parket po najnižjih cenah.)

Na zahtevo pošljem moj ilustrirani cenik zastoj in franko.

Ivan Bahovec

tovarnar na Duplici p. Kamnik.

1971 (1)

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-koči račun, ter je obrestuje po čistih 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Pozor! Resna Pozor!

ženitna ponudba!

Mlad trgovec z dobro urejeno trgovino mešanega blaga v prijaznem in lepem trgu želi znanja v surho ženitbe s pridno in zavedno Slovenko, katera ima veselje do trgovine. Le resne ponudbe na upravo „Slovenca“ pod šifro „Dani se! št. 6000.“

Na pisma brez naslova se ne ozira.

2058 3-1

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emuliranje, poniklanje ter popravila: solidno in cen.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Urol Milko Krapeš Gramofoni

urur, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebrnih, tulen, nikel, žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlate verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrne in iz kineškega srebra orodje.

In najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo.

2393 36

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštino prosto.

Pozor! Pozor!

PONUDBA

samo za zasebnike in kupovalce. Vsi predmeti trgovine v novo hišo in radi inventure prodajamo po tovarniških cenah:

10.000 m ostankov

pristno barvnih in brez napake, izbrane, izbrane 17 K. Najboljše za postelje, prevleke, dvojnatga oksforda, cečila, desnu, belo srajce v modernem ton, krata blago za suknje, modri, pastel, blago za predpasnike, 10-1 po povzetju.

ANTONIN MARIŠK.

kalnica in razpisalnice, češka, Cerna pri Nachodu, Češko.

Jamčin s častno besedo za trpežno blago in da jih zadovolji vsako naročilo

Pozor!

V restavraciji „Bobenček“

na Glincah

v nedeljo dne 1. avgusta

velik KONCERT

na senčnatem vrtu.

Začetek ob 4. uri pop. — Vstop prost.

Godba na godala.

V slučaju neugodnega vremena se vrši koncert v gostilniških prostorih.

2100 2-1

M. Rus,

bivša gostilničarka na Drenik, vrhu.

Tacitol

zohozdravnika Avgusta Schweigerja.

najboljša tinktura za zobe na svetu.

Dobrota za človeštvo. 1220 (1) Mikkega zobobola več

Vse podrobnosti pove popis, ki je pridejan vsaki steklenici.

CENA STEKLENICI 1 K 60 v.

Dobiva se v lekarnah gg. Trnkoczy, Bohinc, Mayer, Piccoli, v drožeriji Kanc in v vseh večjih trgovinah.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 8 kg nadalje poštino prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 350, K 4. Proti povzetju razpošilja poštino prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010, Češki les.

Za neugajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem F 716 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

Bencinmotor

30 konjskih sil, tri mesece rabljen, se za nizko ceno proda. — Kje, pove iz prijaznosti upravništvo.

1936 6-1

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga svetih razpel. -- Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. -- Postrežba solidna in hitra. 1818 26-1

Proda se iz proste roke 10-1

nova hiša

v Jaršah št. 23 blizu novega pokopališča Sv. Križa v Ljubljani. Hiša je tik nove šole in je pripravna za različne namene, posebno za vpokojenega, ki želi miru. Blizu hiše so tudi lepi gozdovi za izprehajališča. Več se izve na Martinovi cesti št. 32. v Ljubljani.

Zaradi selitve se ceno proda izvrsten kratek

glasovir

z železno konstrukcijo zelo pripraven za izobraževalna društva in restavracije. Naslov: Fr. Hočevar, Sp. Šiška, Kolodvorska ulica 216. pritličje. 2094 2-1

Zasebniki Trgovci Krosnjari naj ne zamude ugodne prilike za naročbo

ostankov naravnost iz tkalnice!

1884 Posebna ponudba: 12-1

40 met oksforda za srajce, cečila za obleke, plave tkanine za predpasnike in bluze. Prva kakovost, pristno barvano le K 15-40.

40 met. rumenburške tkanine, keas-platna, kanafasa, zajamčeno prima kakovost, pralno, le K 18-40. 1 kos 150/200 cm rjuh, zajamčeno platno, brez konkurence, za le K 2-25. Brisače 40 cm široke, 1 m dolge, za samo 32 vin. 1 dvanajststori robcev z atlas-robom K 1-25. Pošilja se po povzetju. Kompl. zavoj 5 kg povsod franko. Za neprimerno denar nazaj in se povrne tudi poština, torej nikak riziko. Prosim, da se ne zameja moja trdva s podobno se glaseč mi, ki pošiljajo neporabno blago, ne vračajo poštine pri vrnjenem blagu, in so le kramarji. — Obrne naj se vsak na Julija Müllerja tkalnice, Heřm. Městec, Češko.

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, zajamčeno nesškodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. ružice in črne barve. Barva takoj in trpežno. 1 kart. K 4-.

2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-.

Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1924

Vitek-ov „Immerjung“ Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo. Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkove izdelke in odklanj. odločno vse drugo. Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Zahtevajte moj glavni cenik zastoj in franko.

Železn. patent. Roskopf ura

5 K

ima 6 kamnov, pristen nikelnast okrov, ki ostane vedno bel, kazalnik iz emajla, 98 ur idoč natančno na pol minute.

Pristne srebrne ure K 6-50

S3 srebrn. pokrovi „9-50

Stenske ure „2-70

Budilke „2-40

„ z dvojnimi zvoncem „3-40

A. Kiffmann največja tovarna ur, zaloga izvoz zlatnine in srebrnine **Maribor L. 2**

Proda se

pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno 1913 1

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20.

Poizvedbe v pisarni dr. Frana Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Prodaja gostilne.

Proda se iz proste roke dobro vpeljana gostilna z vso opravo v prijaznem mestecu na Dolenjskem. Obsega 2 veliki gostilniški sobi, lepo dvorano, 15 sob za tuje, veliko dvorišče za vozove, 2 hleva za 40 konj, velik senčnat vrt, vrt za zelenjavo, ledenico za 150 voz ledu; pokrito, popolnoma zaprto keglisče. Z gostilno v zvezi je dobro vpeljana fижakarija. Polovico kupne cene je takoj položiti, druga polovica je plačljiva v 10 letih z obrestmi, kakor jih plačujejo hranilnice. Naslov se dobi pri upravništvu. 2031 3-1

Vinske sode

iz hrastovega lesa in sicer:

30 komadov od 10	6 do 8 hektov 15 do 18
1	30
1	50
1	60

oddaja po primerni ceni: **M. Rosner & Co** 295 v Ljubljani. 156-1

Zajamčena naravna poštena istrska vina

belo, črno in fini filer od 17 do 24 kron 100 litrov, fino vino za sv. maše od 40 do 56 kron 100 litrov, franko postaja Montana. Ako da stranka posodo, 1 krono ceneje. Fini domači tropinovec K 1-40 do 1-60 liter, fini domači konjak K 4 do 6 liter.

Zaloga vina

Josip Ritossa

posestnik, Karojba (Istra).

Edini ugoden nakup !ostankov!

40 metrov cečila, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franko po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trdka 52-1

V. J. Navliček a bratr

v Podčrbradih, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gospod V. J. Navliček a bratr, Podčrbradi. Zgodno pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov a

Splošnovanjem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Stoj prijatelj!

1068 Predno kupiš ali izposodiš

klavir ali harmonij

potrudi se še k rodoljubu, edini narodni trdki

ALFONZ BREZNIK Gradišče 11 (mestna hiša)

Prepričaj se o blagostojnosti in najtrpežnejši konstrukciji mojih instrumentov iz prvovrstnih najboljših tvornic.

Najcenejša najemninat

Jamstvo deset let!

Sprejme se takoj učenec

ki bi imel veselje do trgovine, močen, poštenih starišev in z dobrimi šolskimi izpričevali pri trdki **Andrej Krošelj, Dobova pri Brežicah**, trgovina z mešanim blagom in z deželnimi pridelki. 2087 2-1

Oddati je še nekaj lepih stanovanj

s tremi sobami in pritliklinami za 1. november. Poizve se na Poljanski cesti št. 22. v parterju na desno. 1999 5-1

Gospodarsko društvo v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri prodaji vama svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. 623 (3)

Išče se 3-1 najemnik

gostilne in trgovine v trgu Grebinj pri Velikovecu. Najemnik mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika. Tozadevne prošnje se naj pošiljajo na „Hranilnico in posojilnico“ v Velikovecu.

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. — Sobe za tuje od 1-20 K naprej.

restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po znižani ceni. 484 52-1

Kateri učitelj ali učiteljica

v kraju s sedežem sodnije na Kranjskem bi hotela menjati službo v istotakem prijemnem kraju ob juž. železnici blizu Ljubljane. Ponudbe na upravništvo lista. 2042 3-1

deklico

se išče oskrbovanje. Ponudbe ter zahteve na upravništvo tega lista pod št. 2078.

Leopold Tratnik

pasar in srebrar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

se preč. duhovščini in veleč. cerkvenim predstojnikom vljudno priporoča za izvršitev cerkvenih posol in orodja. Ima vedno veliko zalogo na razpolago.

Naročila se hitro in lepo izvrše. Načrti in proračuni na razpolago. 1929 10-1

P. n.

Podpisani naznanjam, da sem prevzel vsled smrti svojega očeta

 naprave hišnih telegrafov in telefonov, kakor tudi napravo strelvodov in električne razsvetljave po deželi

2011 3-1

Zahvaljujem se slav. občinstvu za tako obilno zaupanje, s katerim je bilo naklonjeno mojemu pokojnemu očetu, ter upam, da si bom pridobil vsled večletne vsestranske izobrazbe v tujini kot poslovodja popolno zadovoljnost pri vseh p. n. naročnikih ustrežaje z zanesljivim delom po najnovšem slogu, dobrim blagom in solidnimi cenami. Proračuni se pošiljajo na zahtevo brezplačno. Pričakujem mnogobrojnih naročil se priporočam z

velepoštovanjem

Maksimilijan Sartory Rožna ulica št. 39.**SODE**

vsake velikosti iz najboljšega, močnega hrastovega lesa ima na prodaj „Sodarska zadruga v Tacnu“, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

1997 2-1

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

**: Adlerjevi :
pisalni stroji.**
Ceniki zastoj in franko.

Prost ogled!

Prilika je zelo ugodna samo proti takojšnjemu plačilu.

Do 1. avgusta t. l. prodaja pod ceno. Več vrst platnenega blaga, prtov, prtičev, žepnih robcev, kravat, švicarskih vezil, nogavic in perila.

Anton Šarc, Sv. Petra cesta 8
izdelovanje perila in oprem za neveste.

1767 1

Štev. 1191.

Razpis.

V Kranju je popolniti službo

občinskega redarja

z letno plačo K 840, prostim stanovanjem in službeno uniformo.

Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika naj tuuradno vložijo lastnoročno pisane, z dokazili dosedanjega službovanja opremljene prošnje

do dne 5. avgusta 1909.

Doslужeni orožniki in vojaki imajo pri enakih zmožnostih prednost.

Mestno županstvo Kranj

dne 22. julija 1909.

2041 3-1

dina zaloga izvirnih**Ameriških čevljev**

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26-

POZOR!

2977

— Slovenska modna trgovina —
modni salon za **moderne** damske klobuke

SLOVENC!

52-1

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se najvdanejše priporoča velenjenim damam.

SVOJI K

Klobuke sprejemam v popravilo.

SVOJIM!

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

**nagrobni vencev
in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo
:: hitro in točno. ::

~ Cene brez konkurence! ~

Za večje podjetje, ki obeta lepo prihodnost, se išče

družabnik

ki bi razpolagal s kapitalom 50—80.000 kron in bil v govoru in pisavi zmožen obeh deželnih jezikov. Pismene ponudbe pod šifro „Podjetje“ na upravo tega lista.

2088 3-1

Atelje prvega štajerskega slikarstva na steklo

EDUARD STUHL

— specialist za slikana cerkvena okna —
GRADEC, v lastni hiši, Metahofgasse 13

nekdanji sotrudnik prvega štajerskega slikarja na steklo
1279 **KAROLA SCHIRMER v Gradcu** 6-1

se priporoča p. n. prečastiti duhovščini za napravo

— **slikanih cerkvenih oken v vsakem slogu** —
v figuralni ornamentiki in navadnih preprognih vzorih v umetni izpeljavi in po solidnih cenah. — **Narise in proračune na zahtevo in zastoj.**

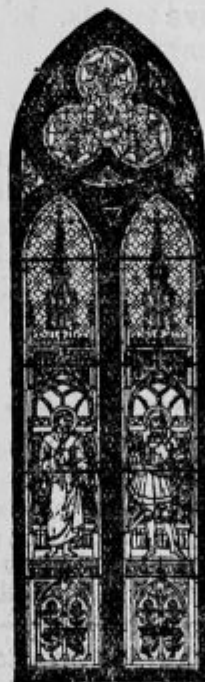
G. Eduard Stuhl, umetni slikar na steklo, je letos postavil tudi v ladji naše nove cerkve 4 slikana okna, ki so kakor ona v minulemu letu v svetlišču postavljena — slike Srca Jezusovega in Marijinega, — enako jako okusno delo in sicer ste poleg altarja sv. Jožefa na moški strani sliki sv. Frančiška Ser. in sv. Antona Pad., na evangelijski ali ženski strani poleg altarja Matere Božje sliki sv. Ane in sv. Magdalene. More in sme se imenovati umetnik za enaka dela vsakemu prav toplo priporočiti.

Župni urad v Vodich 28. novembra 1907. Žužek Simon, župnik.

G. Eduard Stuhl iz Gradca je napravil za tukajšnje župno cerkev sedem oken. Podpisani je prepustil izvršitev dela povsem sodbi in umetniškemu znanju slovitega mojstra. Strokovnjak je sijajno rešil svojo nalogo in zasluži zбоk tega najtoplejše priporočilo.

Župni urad Stara Loka na Koč. v juniju 1908. Anton Kreiner, župnik.

Na stotine takih spričeval je na razpolago p. n. preč. duhovščini in prosim nadaljne naklonjenosti.

**Za košnjo priporočamo najboljše
ameriške kosilne stroje Mc. Cormick**

2737

kateri so ne samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let vporabljajo kot najboljši in za naše kraje najpripravnější spoznani. Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj

Mc. CORMICK.

Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo.

Edini zastopniki za Kranjsko: Karol Kavšeka nasled.

SCHNEIDER & VEROVŠEK, Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Ildrijske novice.

I. Mestni kaplan Franc Onušič obhaja 31. julija štiridesetletnico mašništva. Še mnogo let v dosedanji čilosti!

I. Vendar se je zgibalo! Gozdnih delavcev so se po dolgem času vendar spomnili. Malo je sicer primeroma, nekaj pa le. Po odredbi poljedelskega ministrstva so se delavcem nekatere želje izpolnile. Najvažnejše nove določbe so naslednje:

I. Delavci se delé v stalne in nestalne. Stalni z dnevno plačo 2 K bodo voditelji oddelkov in čuvaji na »grabljah«. Drvarji I. razreda dobé dnevni zaslužek J K 80 h, drvarji II. razreda I K 60 h. Nestalnim delavcem je odmerjena dnina z J K 60 h, vpišejo se pa vsi v zapisnik delavcev. Po tri- do štiriletnem zadovoljivem delu postanejo stalni. Stalni delavci imajo pravico do drv druge vrste za polovično ceno, in sicer oženjeni do 7 m³, samski do 3½ m³. Vsa dela se bodo oddajala kakor doslej na akord. Z bratovsko skladnico rudniških delavcev ne bodo na novo sprejeti drvarji imeli nobenega stika.

I. Draginjska doklada. V služaju večje draginje dobé delavci pravico do draginjske doklade in sicer je merodajna žitna cena v Ljubljani. Ako je kvintal koruze v Ljubljani od 19 K do 21 K, dobé drvarji 10% višjo dnino, pri ceni 21 K do 23 K 15%, pri ceni čez 23 K dobé 20%.

III. V boleznih imajo stalni in nestalni drvarji pravico do podpore skozi 26 tednov. Od početka bolezni imajo brezplačno zdravnika in zdravila. Če traja bolezen več kot tri dni, dobivajo drvarji 60% svoje dne, kdor pa je brez lastne krivde postal za delo nezmožen v službi, dobiva skozi 26 tednov polno dnino. Na predlog zdravnika ali oskrbnika ima drvar pravico do prostega zdravljenja in vzdrževanja v bolnišnici skozi štiri tedne, po tem času dobiva redno podporo. Družina ima pravico do brezplačnega zdravljenja. Ta določba je dokaj trda. Zdravnika določa oskrbnništvo, v nevarnosti pomaga zdravnik, ki je pri rokah. Če je kdo iz lastne krivde postal za delo nezmožen (n. pr. vsled tepeža, pijanosti), dobí brezplačno zdravnika in zdravila, ne pa bolniške podpore. Če drvar umrje, dobé njegovi zaostali za pogrebne stroške dvajsetkratno dnino.

IV. Provizije. Vsak stalni drvar, ki je postal za delo nezmožen vsled bolezni, starosti ali ponesrečbi pri delu, ima pravico do provizije, nestalen drvar, če se je v službi ponesrečil. Provizija je odmerjena od 5 do 5 let. Najnižja znaša 200 K, če ima delavec 5 do 10 let službe, najvišja provizija po 40-letnem službovanju znaša za delavce z dnino I K 60 h letnih 336 K, z dnino I K 80 h letnih 378 K in z dnino 2 K letnih 420 K. Drva ohranijo kakor v službi. Kdor se je pri delu ponesrečil, predno ima 5 let službe, dobí provizijo, kakor bi bil delal 10 let, kdor pa postane vsled bolezni ali starosti za delo nezmožen, predno ima 5 let službe, dobí odpravnino v znesku 90-kratne dne. Vzroki, da drvar izgubi pravico do provizije, so isti, kakor za delavce, zavarovane pri bratovskih skladnicah.

V. Določbe za vdove in sirote so tudi podobne določbam pri bratovskih skladnicah. Vdove dobé eno tretjino provizije, ki je pristojala možu ob času smrti. Nživa jo do svoje smrti ali zopetne omožitve. Če se zopet omoži, v teku treh let lahko izjavi, ali hoče odpravnino, ali si pridrži pravico do provizije, če bi zopet postala vdova. Če se tekom treh let nič ne izjavi, velja naslednje. Sirote dobé eno šestino očetu pristojne provizije, a skupna vsota provizije vdove in sirot ne sme presegati tri četrtine očetu pristojne provizije. Vživajo jo do izpolnitvega štirinajstega leta. Popolne sirote brez očeta in matere dobé kakor vdove eno tretjino

očetu pristojne provizije z isto omejitvijo. Vdova, ki poroči provizionista, ne dobí nobene pokojnine. Pohabljeni sirote vživajo provizijo do smrti, oziroma, dokler niso sicer preskrbljene. Vdove in sirote imajo pravico tudi do 4 m³ drva pod istimi pogoji, kakor drvarji v službi. Če umrje drvar, predno ima 5 službenih let, dobí vdova 90-kratno dnino. Ako se delavec v službi tako poškoduje, da sledi smrt, se provizija zaostalih podvoji, a le v toliko, da skupna provizija zaostalih ne presega zneska, kakor bi ga ob zadnji dnini najvišje mogel doseči mož. Ako je mož sam namenoma zakrivil svojo smrt, ne dobí vdova nič.

VI. Prispevkov drvarji ne plačujejo za provizijo nobenih, vse gre iz državnih sredstev.

VII. Službeni red ostane skoro neizpremenjen, kakor doslej.

VIII. Nove določbe veljajo z dnem 1. maja 1909.

Ugodna je torej nova odredba zlasti v tem, da se je poljedelsko ministrstvo končno spomnilo najbolj pozabljenih svojih uslužbencev. Na podlagi te odredbe bode pač mogoče še kaj doseči. Pri tem bodo naši poslanci gotovo šli drvarjem na roko, kakor so doslej vstrajno zanje delali leta in leta, v zadnjih dveh letih posebno državni poslanec Gostinčar.

Vipavske novice.

v Regulacija Vipave ne da mirno spati nekaterim liberalnim gospodom. Jezo nad tem, da v bodoče ne bode mogla Vipava delati škode našim kmetom, javno stresajo v »Sočo«. Seveda tem gospodom je kmet dober le kadar ima glas pri volitvah. Prej in potem pa jim je deseta briga. Toda ljudstvo zna ceniti naše poslance in jim bode tudi v bodoče javno pokazalo svoje zaupanje, liberalne hujšakače pa pustilo — na dilci.

v Kobilice so se pričele nevarno širiti tudi po naši dolini. Zlasti jih je mnogo okrog Manč. Treba bode resno misliti nato, kako se bode ta golazen pregnala.

v O mladeniški organizaciji je poročal minulo nedeljo na Slapu cand. iur. Fr. Jež. Navzoči mladeniči so z velikim zanimanjem sledili govornikovim besedam in sklenili, da se tudi oni pridružijo našemu gibanju! Pogum!

v Vipavski liberalni učitelji so našli velikega zagovornika v liberalnem »Slov. Domu«. Tam se namreč nek dopisnik po načinu cestnih barab zaganja v našega dopisnika, ki je pokazal, kako da se dela z otroci staršev, ki ne trobijo v liberalni rog in — da se tudi gg. učitelji kontrolira. Kar se tiče dopisa samega pa pripomnimo, da bi lahko marsikaj priobčili, kar bi gotovo ne bilo v korist gotovemu gospodu, kateremu pa nočemo škodovati radi njegove družine.

v »Slovenski Dom« prihaja po Vipavskem v velikem številu. To je list, ki bo branil liberalno-nemško zvezo in po katerem bodo nabirali nepotreben davek za liberalno stranko. Zato proč s to cumjo! Mladeniči telovadci! Skrbite, da izgine ta plevel iz Vipavske doline! Vsak, kdor je prejel ta list, naj zapiše na ovitek »Nazaj, se ne sprejme!« in vrže list v poštni nabiralnik.

v Kopališče pri »Vili Ani« bode v kratkem gotovo. Ta teden so pričeli cementirati bazen.

v Liberalna »Čitalnica«, ki jo urejuje učitelj, je prav pridno obiskovana med šolskim letom od šolarjev. V »Čitalnici« je med drugim na razpolago »Svobodna Misel«. Ali je dovoljeno obiskovati šolskim otrokom društva, kjer so na razpolago brezverski časopisi? Zakaj ne smejo otroci zahajati k telovadbi, ki jo šolska oblast priporoča in se vrši pod nadzorstvom preč. g. dekana?

Serravallo
železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1900:
Državno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

V vročem letnem času
je priporočati dobro in ugajajočo
osveževalno in mizno pijačo
pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONI
GISSHÜBLER
alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladično in oživajočo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 114 62-49

ALOJZIJ ZMITKO
velika tovarna z električnim obratom za
GODBENO ORODJE
v LOUHECH kraljevstvo - Češko -

izdeluje vse vrste glasil iz lesa in kovine, pihala za obhode (signale), izviritev in harmonija brez napake.

STROKOVNA OPRAVA
M. 105t vseh godal in bobnov 26-1

Goslariskatelje Ceniki zastoj

Izdelane postelje
iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 16-; 12-; 15-; in 18-; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14-; 16-; 18-; 21-; 24-; 27-; 30-; 33-; 36-; 39-; 42-; 45-; 48-; 51-; 54-; 57-; 60-; 63-; 66-; 69-; 72-; 75-; 78-; 81-; 84-; 87-; 90-; 93-; 96-; 99-; 102-; 105-; 108-; 111-; 114-; 117-; 120-; 123-; 126-; 129-; 132-; 135-; 138-; 141-; 144-; 147-; 150-; 153-; 156-; 159-; 162-; 165-; 168-; 171-; 174-; 177-; 180-; 183-; 186-; 189-; 192-; 195-; 198-; 201-; 204-; 207-; 210-; 213-; 216-; 219-; 222-; 225-; 228-; 231-; 234-; 237-; 240-; 243-; 246-; 249-; 252-; 255-; 258-; 261-; 264-; 267-; 270-; 273-; 276-; 279-; 282-; 285-; 288-; 291-; 294-; 297-; 300-; 303-; 306-; 309-; 312-; 315-; 318-; 321-; 324-; 327-; 330-; 333-; 336-; 339-; 342-; 345-; 348-; 351-; 354-; 357-; 360-; 363-; 366-; 369-; 372-; 375-; 378-; 381-; 384-; 387-; 390-; 393-; 396-; 399-; 402-; 405-; 408-; 411-; 414-; 417-; 420-; 423-; 426-; 429-; 432-; 435-; 438-; 441-; 444-; 447-; 450-; 453-; 456-; 459-; 462-; 465-; 468-; 471-; 474-; 477-; 480-; 483-; 486-; 489-; 492-; 495-; 498-; 501-; 504-; 507-; 510-; 513-; 516-; 519-; 522-; 525-; 528-; 531-; 534-; 537-; 540-; 543-; 546-; 549-; 552-; 555-; 558-; 561-; 564-; 567-; 570-; 573-; 576-; 579-; 582-; 585-; 588-; 591-; 594-; 597-; 600-; 603-; 606-; 609-; 612-; 615-; 618-; 621-; 624-; 627-; 630-; 633-; 636-; 639-; 642-; 645-; 648-; 651-; 654-; 657-; 660-; 663-; 666-; 669-; 672-; 675-; 678-; 681-; 684-; 687-; 690-; 693-; 696-; 699-; 702-; 705-; 708-; 711-; 714-; 717-; 720-; 723-; 726-; 729-; 732-; 735-; 738-; 741-; 744-; 747-; 750-; 753-; 756-; 759-; 762-; 765-; 768-; 771-; 774-; 777-; 780-; 783-; 786-; 789-; 792-; 795-; 798-; 801-; 804-; 807-; 810-; 813-; 816-; 819-; 822-; 825-; 828-; 831-; 834-; 837-; 840-; 843-; 846-; 849-; 852-; 855-; 858-; 861-; 864-; 867-; 870-; 873-; 876-; 879-; 882-; 885-; 888-; 891-; 894-; 897-; 900-; 903-; 906-; 909-; 912-; 915-; 918-; 921-; 924-; 927-; 930-; 933-; 936-; 939-; 942-; 945-; 948-; 951-; 954-; 957-; 960-; 963-; 966-; 969-; 972-; 975-; 978-; 981-; 984-; 987-; 990-; 993-; 996-; 999-; 1002-; 1005-; 1008-; 1011-; 1014-; 1017-; 1020-; 1023-; 1026-; 1029-; 1032-; 1035-; 1038-; 1041-; 1044-; 1047-; 1050-; 1053-; 1056-; 1059-; 1062-; 1065-; 1068-; 1071-; 1074-; 1077-; 1080-; 1083-; 1086-; 1089-; 1092-; 1095-; 1098-; 1101-; 1104-; 1107-; 1110-; 1113-; 1116-; 1119-; 1122-; 1125-; 1128-; 1131-; 1134-; 1137-; 1140-; 1143-; 1146-; 1149-; 1152-; 1155-; 1158-; 1161-; 1164-; 1167-; 1170-; 1173-; 1176-; 1179-; 1182-; 1185-; 1188-; 1191-; 1194-; 1197-; 1200-; 1203-; 1206-; 1209-; 1212-; 1215-; 1218-; 1221-; 1224-; 1227-; 1230-; 1233-; 1236-; 1239-; 1242-; 1245-; 1248-; 1251-; 1254-; 1257-; 1260-; 1263-; 1266-; 1269-; 1272-; 1275-; 1278-; 1281-; 1284-; 1287-; 1290-; 1293-; 1296-; 1299-; 1302-; 1305-; 1308-; 1311-; 1314-; 1317-; 1320-; 1323-; 1326-; 1329-; 1332-; 1335-; 1338-; 1341-; 1344-; 1347-; 1350-; 1353-; 1356-; 1359-; 1362-; 1365-; 1368-; 1371-; 1374-; 1377-; 1380-; 1383-; 1386-; 1389-; 1392-; 1395-; 1398-; 1401-; 1404-; 1407-; 1410-; 1413-; 1416-; 1419-; 1422-; 1425-; 1428-; 1431-; 1434-; 1437-; 1440-; 1443-; 1446-; 1449-; 1452-; 1455-; 1458-; 1461-; 1464-; 1467-; 1470-; 1473-; 1476-; 1479-; 1482-; 1485-; 1488-; 1491-; 1494-; 1497-; 1500-; 1503-; 1506-; 1509-; 1512-; 1515-; 1518-; 1521-; 1524-; 1527-; 1530-; 1533-; 1536-; 1539-; 1542-; 1545-; 1548-; 1551-; 1554-; 1557-; 1560-; 1563-; 1566-; 1569-; 1572-; 1575-; 1578-; 1581-; 1584-; 1587-; 1590-; 1593-; 1596-; 1599-; 1602-; 1605-; 1608-; 1611-; 1614-; 1617-; 1620-; 1623-; 1626-; 1629-; 1632-; 1635-; 1638-; 1641-; 1644-; 1647-; 1650-; 1653-; 1656-; 1659-; 1662-; 1665-; 1668-; 1671-; 1674-; 1677-; 1680-; 1683-; 1686-; 1689-; 1692-; 1695-; 1698-; 1701-; 1704-; 1707-; 1710-; 1713-; 1716-; 1719-; 1722-; 1725-; 1728-; 1731-; 1734-; 1737-; 1740-; 1743-; 1746-; 1749-; 1752-; 1755-; 1758-; 1761-; 1764-; 1767-; 1770-; 1773-; 1776-; 1779-; 1782-; 1785-; 1788-; 1791-; 1794-; 1797-; 1800-; 1803-; 1806-; 1809-; 1812-; 1815-; 1818-; 1821-; 1824-; 1827-; 1830-; 1833-; 1836-; 1839-; 1842-; 1845-; 1848-; 1851-; 1854-; 1857-; 1860-; 1863-; 1866-; 1869-; 1872-; 1875-; 1878-; 1881-; 1884-; 1887-; 1890-; 1893-; 1896-; 1899-; 1902-; 1905-; 1908-; 1911-; 1914-; 1917-; 1920-; 1923-; 1926-; 1929-; 1932-; 1935-; 1938-; 1941-; 1944-; 1947-; 1950-; 1953-; 1956-; 1959-; 1962-; 1965-; 1968-; 1971-; 1974-; 1977-; 1980-; 1983-; 1986-; 1989-; 1992-; 1995-; 1998-; 2001-; 2004-; 2007-; 2010-; 2013-; 2016-; 2019-; 2022-; 2025-; 2028-; 2031-; 2034-; 2037-; 2040-; 2043-; 2046-; 2049-; 2052-; 2055-; 2058-; 2061-; 2064-; 2067-; 2070-; 2073-; 2076-; 2079-; 2082-; 2085-; 2088-; 2091-; 2094-; 2097-; 2100-; 2103-; 2106-; 2109-; 2112-; 2115-; 2118-; 2121-; 2124-; 2127-; 2130-; 2133-; 2136-; 2139-; 2142-; 2145-; 2148-; 2151-; 2154-; 2157-; 2160-; 2163-; 2166-; 2169-; 2172-; 2175-; 2178-; 2181-; 2184-; 2187-; 2190-; 2193-; 2196-; 2199-; 2202-; 2205-; 2208-; 2211-; 2214-; 2217-; 2220-; 2223-; 2226-; 2229-; 2232-; 2235-; 2238-; 2241-; 2244-; 2247-; 2250-; 2253-; 2256-; 2259-; 2262-; 2265-; 2268-; 2271-; 2274-; 2277-; 2280-; 2283-; 2286-; 2289-; 2292-; 2295-; 2298-; 2301-; 2304-; 2307-; 2310-; 2313-; 2316-; 2319-; 2322-; 2325-; 2328-; 2331-; 2334-; 2337-; 2340-; 2343-; 2346-; 2349-; 2352-; 2355-; 2358-; 2361-; 2364-; 2367-; 2370-; 2373-; 2376-; 2379-; 2382-; 2385-; 2388-; 2391-; 2394-; 2397-; 2400-; 2403-; 2406-; 2409-; 2412-; 2415-; 2418-; 2421-; 2424-; 2427-; 2430-; 2433-; 2436-; 2439-; 2442-; 2445-; 2448-; 2451-; 2454-; 2457-; 2460-; 2463-; 2466-; 2469-; 2472-; 2475-; 2478-; 2481-; 2484-; 2487-; 2490-; 2493-; 2496-; 2499-; 2502-; 2505-; 2508-; 2511-; 2514-; 2517-; 2520-; 2523-; 2526-; 2529-; 2532-; 2535-; 2538-; 2541-; 2544-; 2547-; 2550-; 2553-; 2556-; 2559-; 2562-; 2565-; 2568-; 2571-; 2574-; 2577-; 2580-; 2583-; 2586-; 2589-; 2592-; 2595-; 2598-; 2601-; 2604-; 2607-; 2610-; 2613-; 2616-; 2619-; 2622-; 2625-; 2628-; 2631-; 2634-; 2637-; 2640-; 2643-; 2646-; 2649-; 2652-; 2655-; 2658-; 2661-; 2664-; 2667-; 2670-; 2673-; 2676-; 2679-; 2682-; 2685-; 2688-; 2691-; 2694-; 2697-; 2700-; 2703-; 2706-; 2709-; 2712-; 2715-; 2718-; 2721-; 2724-; 2727-; 2730-; 2733-; 2736-; 2739-; 2742-; 2745-; 2748-; 2751-; 2754-; 2757-; 2760-; 2763-; 2766-; 2769-; 2772-; 2775-; 2778-; 2781-; 2784-; 2787-; 2790-; 2793-; 2796-; 2799-; 2802-; 2805-; 2808-; 2811-; 2814-; 2817-; 2820-; 2823-; 2826-; 2829-; 2832-; 2835-; 2838-; 2841-; 2844-; 2847-; 2850-; 2853-; 2856-; 2859-; 2862-; 2865-; 2868-; 2871-; 2874-; 2877-; 2880-; 2883-; 2886-; 2889-; 2892-; 2895-; 2898-; 2901-; 2904-; 2907-; 2910-; 2913-; 2916-; 2919-; 2922-; 2925-; 2928-; 2931-; 2934-; 2937-; 2940-; 2943-; 2946-; 2949-; 2952-; 2955-; 2958-; 2961-; 2964-; 2967-; 2970-; 2973-; 2976-; 2979-; 2982-; 2985-; 2988-; 2991-; 2994-; 2997-; 3000-; 3003-; 3006-; 3009-; 3012-; 3015-; 3018-; 3021-; 3024-; 3027-; 3030-; 3033-; 3036-; 3039-; 3042-; 3045-; 3048-; 3051-; 3054-; 3057-; 3060-; 3063-; 3066-; 3069-; 3072-; 3075-; 3078-; 3081-; 3084-; 3087-; 3090-; 3093-; 3096-; 3099-; 3102-; 3105-; 3108-; 3111-; 3114-; 3117-; 3120-; 3123-; 3126-; 3129-; 3132-; 3135-; 3138-; 3141-; 3144-; 3147-; 3150-; 3153-; 3156-; 3159-; 3162-; 3165-; 3168-; 3171-; 3174-; 3177-; 3180-; 3183-; 3186-; 3189-; 3192-; 3195-; 3198-; 3201-; 3204-; 3207-; 3210-; 3213-; 3216-; 3219-; 3222-; 3225-; 3228-; 3231-; 3234-; 3237-; 3240-; 3243-; 3246-; 3249-; 3252-; 3255-; 3258-; 3261-; 3264-; 3267-; 3270-; 3273-; 3276-; 3279-; 3282-; 3285-; 3288-; 3291-; 3294-; 3297-; 3300-; 3303-; 3306-; 3309-; 3312-; 3315-; 3318-; 3321-; 3324-; 3327-; 3330-; 3333-; 3336-; 3339-; 3342-; 3345-; 3348-; 3351-; 3354-; 3357-; 3360-; 3363-; 3366-; 3369-; 3372-; 3375-; 3378-; 3381-; 3384-; 3387-; 3390-; 3393-; 3396-; 3399-; 3402-; 3405-; 3408-; 3411-; 3414-; 3417-; 3420-; 3423-; 3426-; 3429-; 3432-; 3435-; 3438-; 3441-; 3444-; 3447-; 3450-; 3453-; 3456-; 3459-; 3462-; 3465-; 3468-; 3471-; 3474-; 3477-; 3480-; 3483-; 3486-; 3489-; 3492-; 3495-; 3498-; 3501-; 3504-; 3507-; 3510-; 3513-; 3516-; 3519-; 3522-; 3525-; 3528-; 3531-; 3534-; 3537-; 3540-; 3543-; 3546-; 3549-; 3552-; 3555-; 3558-; 3561-; 3564-; 3567-; 3570-; 3573-; 3576-; 3579-; 3582-; 3585-; 3588-; 3591-; 3594-; 3597-; 3600-; 3603-; 3606-; 3609-; 3612-; 3615-; 3618-; 3621-; 3624-; 3627-; 3630-; 3633-; 3636-; 3639-; 3642-; 3645-; 3648-; 3651-; 3654-; 3657-; 3660-; 3663-; 3666-; 3669-; 3672-; 3675-; 3678-; 3681-; 3684-; 3687-; 3690-; 3693-; 3696-; 3699-; 3702-; 3705-; 3708-; 3711-; 3714-; 3717-; 3720-; 3723-; 3726-; 3729-; 3732-; 3735-; 3738-; 3741-; 3744-

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopičev za pleskarje sli-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pođe, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznana
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Vino

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa
 Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-
 Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slo-
 venskih kmetov. Posreduje in za pristnost
 jamči: „Kmečka gospodarska zadruga
 v Medoših (Korte)“ pošta Pirano —
 železniška postaja Portorose (Istra).
 Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K
 hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno.
 Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto
 na debelo in po 22 K hekto na drobno po-
 stavljeno na postaje.

1647

„Pri solncu“. — Slovenska trgovina. — „Pri solncu“.

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo, v mestni palači. 2552

Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih
damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške
 obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila
 za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga
 umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi.
 Vezanje cvetlic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Najnižje cene! — Solidna postrežba! — Najnižje cene!

Puške!
 Lancaster od K 26—, Flobert-puške od
 K 8'50, pištole od K 2—, samokresi od K 5—.
 :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::
F. DUŠEK v Opočno št. 77
 1631 Čeliko. 32

Domača tvrdka!
LUKA VILHAR
 Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
 tisk. novega poslojja Katol. tiskarne.
 izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila
 na vsa- kot: žepne, stenske ter ure bu-
 kovrstne ure dilke, zlate, srebrne in nikelnaste
 ure, veržice, prstane ter različno zlatino
 dalje insrebrnino. 2824 52-1
 Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Št. 705 Flobert Teschin „WARNAND“
 kaliber 6 ali 9 mm z močno robato cevjo, dolgot
 1 meter, za streljanje z zrnj kron 14—.
 in krogli, teža 1 3/4 kg. Pošilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki o
 1113 orožju zastoj in franco. (1)
Franc Dušek, orožarna, Opočno 89, Češko.

Lepa zračna 661
stanovanja
 vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
 od 8 kron mesečno naprej, se takoj
 ali za pozneje oddajo v novozgra-
 njenih hišah na Predovičevem selu
 poleg Ljubljane. — Več se izve pri
 E. Predoviču, Ambrožev trg 7,
 :: v Ljubljani. ::

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
Klobuke,
 cilindre in čepice
 v najnovejših faconah in velikih izberah
 112 priporoča 52-1
Ivan Soklič.
 Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

4 tedne poskušnje
 in na ogled razposiljam svoja **KOLESA**
 po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri.
 Ilust. ceniki franco. 2351
Fran Dušek
 tovarna koles,
 Opočno št. 85.
 na Češkem.

Priporoča se

veletrgovina železnine „Merkur“

Peter Majdič v Celju. 1081

= Fotografski umetni zavod =
Avg. Berthold
 Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.
 Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.
 — Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
 „Severonemškega Lloyd“
 iz **BREMENA**
 v **NEW-YORK** ::
 s cesarskimi brzoparniki
 :: Kronprinzessin Cäcilie ::
 Kaiser Wilhelm II, Kron-
 prinzi Wilhelm, Kaiser Wil-
 :: helm der Große. :: ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
 Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gorj nave-
 denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
 leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
 nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
 pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštna, reelna in solidna.
 Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
 Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
 izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
 Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
 Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

„Potniki v Amerika“
 Mater. selijo dobro, po ceni in
 za mahlivo potovali naj se obrneja
 na **Simona Simeleka**
 v Ljubljani Kolodvorsko ulico 20.
 Zavarovalna Pijavica dajo se brezplačno.

Vinko Majdič
 valjični mlin v Kranju,
 Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljših
 pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki iz-
 virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
 Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in
 dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
 je zlasti za gospode pekovske mojstre ne-
 precenljive vrednosti. 2916 52-1

Zastopstva in zaloge:
 V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem,
 Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bol-
 canu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spljetu,
 Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.
 Brzjavaj: Valjični mlin, Kranj.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva
 v Spodnji Šiški pri Ljubljani.
 Gospodom gostilničarjem in
 p. n. slavnemu občinstvu
 priporočam
zagrebačko in
= češko pivo =

Najcenejše
DEŽNIKE IN SOLNČNIKE
 3436 domačega izdelka 52-1
 priporoča po najnižji ceni in najbolj
 kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
 -- prečastiti duhovščini --
JOSIP VIDMAR
 -- v Ljubljani --
 Pred školijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.
 - Popravila točno in ceno. -

Matice v Pragi. Podružnica v Brnu.

Telefon št. 12017. **Osrednja banka čeških hranilnic** Telefon št. 12017.

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. (Ustredni banka českých spořitelén) Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.

Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% uprave pristojbine. Financiranje javnih
 1431 podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000 K
 Telegrami: „Sporobanka“.
 Deponiranje kavcij in
 : vadij raznih vrst :
 : Eskont menij samo :
 : denarnih zavodov :
 : Bankovne informacije :
 : in svete brezplačno :

Termalno in močvirno kopališče STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vrelci 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekovalence. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik, Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najceneja brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1.— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja. 1049 1

Oskrbnika in knjigovodja

za industrijsko podjetje združeno z malo kmetijo išče zanesljiva, domača tvrdka. Dotičnik mora biti popolnoma vešč slovenskega in nemškega jezika in dvostavnega knjigovodstva, mora biti energičen in samostojen oskrbnik z odličnimi spričevali. Ako je žena njegova dobra kuharica, lahko prevzame ona gospodinjstvo. Plača po dogovoru. Kavcije je položiti najmanj 1000 K. Služba se za stalno odda po preteku trimesečne poskusne dobe, proti večletni pogodbi. Lastnoročne ponudbe, opremljene s prepisanimi spričevali je vložiti pod „STALNA SLUŽBA“ na upravništvo „Slovenca“.

2095 (1)

Pozor! Pozor!

Vsled prevelike zaloge pet let starega štajerskega vina najboljše vrste, pristni dolenjski cviček s Trške Gore, katera vina sem točil do danes liter 96 vinarjev, točim od danes naprej vse liter po 80 vinarjev.

Kar imam še vina v zalogi, je brez konkurence, takorekoč srce moje kleti.

Slavnemu občinstvu se priporočam in prosim za obilen obisk

Franc Čonžek,
gostilna pod Rožnikom.

2015 4—1

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa . . . . . K 150.—

„Courier“ kolesa . . . . . „115“—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši

527 šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekupevalce ista cena, kakor v tovarni!

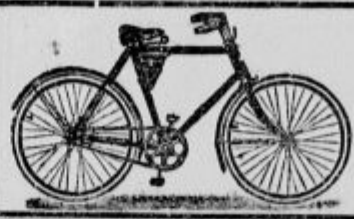
Ker prodajam brez potnikov, valed tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

Hc. 47/9

1

Razglas.

2086 2—1

C. kr. okrajno sodišče v Vipavi naznanja, da se je na predlog varuštva ml. Franca in Minke Stajer dovolila

javna prostovoljna dražba

tema mladoletnikom v zapuščinski zadevi pokojne Josipine Julijani pripadle hiše št. 71 v Vipavi z vrtičkom in solastninskimi pravicami do še skupnega gozda na Nanosu; nadalje prostovoljna dražba v navedeni hiši nahajajočih se premičnin, ter v ta namen določil dan na 13. in 14. avgusta 1909 vsakokrat ob 9. uri dopoldne v hiši št. 71 v Vipavi.

Cena nepremičnin je 8000 K, varščina določena na 800 K bode takoj plačati, ostanek kupnine pa tekom enega meseca po dražbi.

Cene premičnin, ki bodo takoj plačati in odvesti, naznanile se bodo pri dražbi obenem z drugimi pogoji te prostovoljne dražbe.

C. kr. okrajna sodnija v Vipavi,

dne 20. julija 1909.

!!! Največja zaloga !!!

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 !!! Podružnica:
Dovo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

Največja slovenska tvrdka za obuvala Združeni čevljarji v Ljubljani

14 Wolfave ulice 14

priporoča slavnemu občinstvu v njegovo lastno korist to domače podjetje, ki je že več let v posesti svoje lastne zaloge vseh vrst surovin in k stroki spadajočih potrebščin ter je kot tako edino sposobno vsreči vsem zahtevam.

Velika zaloga lastnega in tujega izdelka za gospode, dame in otroke v poljubno najmodernejših oblikah.

Naročila po meri in okusu se po želji, ravnotako tudi popravila z vso skrbljivostjo izvršujejo. — Zunanja naročila točno proti poyzelju. — Ceniki zastoj.

Filijalka: Stari trg šte. 28.

1133 1

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi-margarin, kristalno
sodo in stearinske sveče

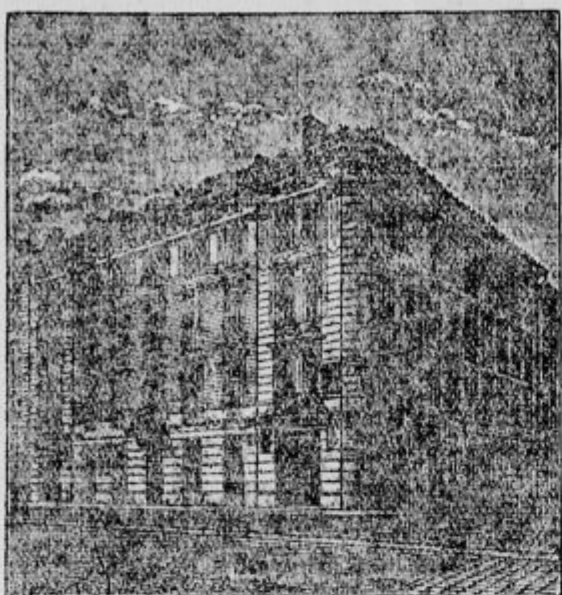
Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske
sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe
sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt
moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

Poštna hranilnica račun št. 828-405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 1b

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 71,417.344-75

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,102.911.27
Upravno premoženje K 17,519.983-93

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

114

52-1

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“,
„Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo
redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom,
so snaznost, izborna hrana, vpludna
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega
pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katere pa je izdatno cenejša
kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“ 188 (52-1)

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastonj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavil: Lachnik, Ljubljana.

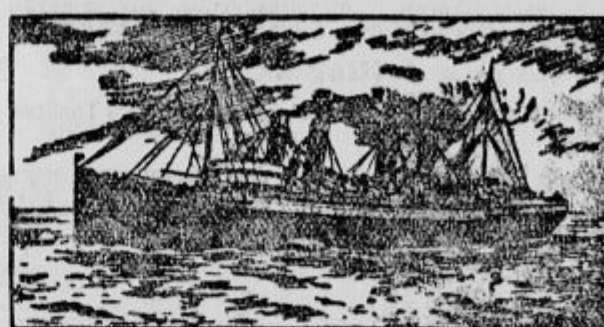
Delniška družba združenih pivovarov Žalec in Laško

priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatelj na dom sprejema restavracije „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (1) **Cene primerne.**

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna tvrdka lanenega in modnega blaga priporoča v zjamčeno 468 52-1
izborni, dobro znani kakovosti **modno blago** volneno in pralno,
platno za dame in
gospode, namizne prte iz damasta, brisače zjamčeno stalnobarvnih
prekrasnih modnih vzorcev. **Cefiri** za srajce, obleke itd., po nizkih in
stalnih cenah. Velika lepa izbor! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine
prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih
za K 18.— franko po povzetju.

— Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom kakor p. n. občinstvu za pre-
vzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. i.
odjemalcem v ogled.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franc Zajc, brivec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izdelovljenimi oblekami, Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar, Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina, Štritarjeve (Lingarjeve) ulice.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Štritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingarjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestni magistrati.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo, Mestni trg št. 23.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno, Mestni trg št. 22, v stari Souvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Sinkovic A dediči, modna trgovina, Mestni trg.

Žargi Sv. Petra cesta št. 2. Velika izbira raznega perila, kravati itd. in potrebščin za krojače in šivilje. „Pri nizki ceni“.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potrebo za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in žene.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospode in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Posojilnica.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Obrtno pomožno društvo r. z. o. z. v Ljubljani obrestuje hranilne vloge po 4 3/4% od dne do dne, brez odbitka rentnega davka in daje posojila proti menici in vknjižbi.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga, spirita, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Sober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37, in 42.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlji, potrebščinami, Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Razne tvrdke.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otroških vozčkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Židovske ulice.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeva ul. 4.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Krejči A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigovoznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadst.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskarija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagrebaške tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradlšče 17.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavb. inženir, Selenburgove ulice 4, II. nadst.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Opazka: Ako se oglasi vsaj dve tvrdki ene vrste, dobila poseben oddelek.

Betonsko podjetje

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamena in marmorja.

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 73,

Filijalka na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamena: **cevi**, okrogle in ovalne, (patent Kielberg zastopstvo za Kranjsko), **stopnice**, (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), **mozaične**, kakor tudi hidravlično stisnjene **metallique-plošče** za tlakove za cerkve, veže, kuhinje hodnike, trotoarje v raznih barvah in vzorcih, podboje, križe, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, facade i. t. d. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče iz **umetnega marmorja** (Carralyth-patent) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko lisen, stebrov i. t. d. Gospode interesente, zlasti preč. duhovščino in stavbinske mojstre vabimo najljubše, da si ogledajo na licu mesta blago.

579

CENIKE IN VZORCE POŠILJAMO RADE VOLJE NA ZAHTEVO.

BERNHARDT-OVI

Petrolin-lokomobili in

motori Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

Obratni stroški 5 - 6 vin. za konj. silo in uro.

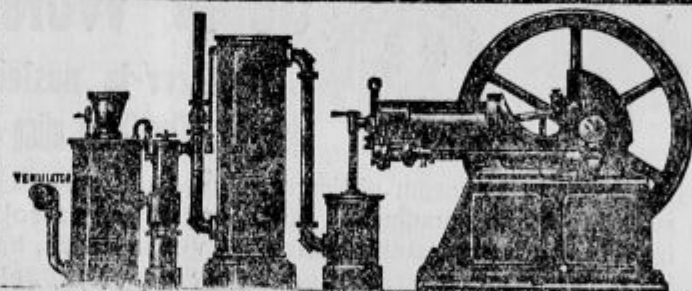
Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smrada, nobenega izpraševanja stroju, nobena nevarnost za eksplozije ali ogenj, nizki nabavni stroški, se lahko postavijo v bivališčih, ni potreba nobenega dimnika. — Pripravljeni za takojšnji obrat.

Najcenejša obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslanih strojev na zahtevo na razpolago.

C. kr. priv. tovarna za motorje in stroje **G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII./2**, Schönbrunnerstrasse št. 173, SI.

Zastopnik: **J. MIKULA**, inženier, sodnijsko zapriseženi cenilec, Ljubljana, Cigaletove ulice 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste

Točna postrežba

Najnižje cene

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfsove ulice št. 3.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

Ponudimo vsako poljubno množino

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
(tore) popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Stambilije

vseh vrst za urade,

društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj

kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 1

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thru!“.

Dragotin Majce

čevlarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovitev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerni! Postrežba točna!

3292

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberskega in galanterijskega blaga na :: drobno in na debelo. ::

Velika zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd. 2875

2970 52-12

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Br. Klavka

izdelovatelj kirurških in ortopedičnih predmetov in žandaj, Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavice za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljše kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanizirani poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno.

3 5

Slavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo. Hidralične vidre in sesalke.

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasled.
Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d. Specijaliteta: valjični zastori in solinčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

3060

Daje po

4 1/2 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 0/0 čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Telefon št. 21-60.

Brzjavi: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predujme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnejše. Otvarja carinske kredite, zavarini blago in daje predujme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljkatve na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navedilo hitro in zastonj.

2645 25-1